

Észak-Amerikai Vadászexpedíció 2009

Szerző: Katona Gábor

Augusztus 19–20.
Anchorage Hilton
Expedíciós Támaszpont
2162-es szoba

Tegnap semmit nem csináltam, nem volt értelme naplót írnom. Főleg a szállodában voltam, a ruháimat és a felszerelésemet szedtem rendbe és vásárolgattam. Délelőtt azonban váratlan esemény zavarta meg nyugodt naplóírássomat: rengett a föld! Végre! Minden alaszakai könyvben olvasok a gyakori földrengésről, de még egyszer sem tapasztaltam meg, pedig már három hete itt vagyok. Egyszer csak ropogni kezdett felettem a földem, mint azokban a faszerkezetű házakban, amelyekben néha megszállni voltam kénytelen. Eltartott pár pillanatig, amíg rájöttem, hogy most masszív építményben vagyok, nem hallatszódhat, ha felettem sétál valaki. Akkor látom ám, hogy az íróasztalomon lévő lámpa burája is bólogat!

Hurrá! Földrengés! Vigyorogva nézem a lámpát.

Az ablakhoz ugrok, az egész fal mozog! Legalább 8-10 másodpercig tartott a móka! Csak utólag gondolkoztam el azon, hogy a 21. emeleten élveztem a sosem tapasztalt természeti jelenséget és innen elég nagyot lehet esni.

Este váratlan látogatót kapok. Mark és fia most vergődött el sikeresen Anchorage-ba, és ők is ebben a szállodában szálltak meg. Szeretne vásárolni valami kedves meglepetést a feleségének, de nem tudja, merre induljon a városban. Személyemben valódi szakemberhez fordult, az összes környékbeli boltban régi ismerősként fogadnak. Házigazdaként mutatom be a különböző üzletek árukínálatának érdekesebb darabjait, és a végén csinos kis összeget gombolnak le Markról. Azt hiszem, jutalékot kellett volna kérnem a boltosoktól. Az este sörözéssel és beszélgetéssel telik.

Ma reggel az ablakban távcsövezek, semmi nem kerülheti el a figyelmemet! Ellenőrzöm a légi, a vasúti és a vízi forgalmat, valamint a horgászok eredményességét is. Úgy látom, ahogy visszahúzódik a dagály, egyből megjelennek hosszú szárú csizmájukban, és legyezgetnek a botokkal. A harci gépek is megint itt köröznek. Nem tudom, mi haszna lehet annak, hogy ötvenedszer is megteszik ugyanazt a kört, de érdekes látvány.

A szabadidő lehetőséget ad arra is, hogy első vadászatomról szóló emlékeimet, tapasztalataimat és tanulságaimat rendezzem. A legfontosabb tanulság, hogy Alaszkában a vadászat valami egészen mást jelent, mint odahaza. Nem jobb, nem rosszabb: más. A Magyarországon megszerezhető általános lövészeti és vadászati tapasztalatok és jártasság nem elegendők Alaszkában. Itt másfajta kihívásokra kell készülni. Úgy érzem, nagyon is megérte időt és energiát fektetnem a lövészeti tréningekbe és a fizikai felkészülésbe.

Személyes meggyőződésem szerint e nélkül a munka nélkül nem lehettem volna sikeres. A lőtéri gyakorlatokon nagyon sok helyzetet lehet szimulálni, de ezek között nem volt olyan feladat, amely hasonlított volna ahhoz az örökké emlékezetes lövéshez, amivel a karibut sikerült elejtenem. A sok-sok lövés alatt a lövész fegyverével kezd összekovácsolódní, és ha terepen olyan helyzettel találkozik, amelyet a tréningek során nem volt lehetősége gyakorolni, akkor egy másodperc alatt képes alkalmazkodni az új feltételekhez. Aki legalább pár alkalommal volt már lőtéren, biztosan tapasztalta azt a magabiztos érzést, amely az elsütőbillentyű meghúzását követi egynémely sikeres lövés után. Amikor nem is kell megnéznünk a céltáblát, mert biztosak vagyunk abban, hogy lövésünk jó helyre ment. Ezt éreztem a karibura leadott lövésemkor is, és ezért nem gondolom úgy, hogy ez egy felelőtlen vállalkozás lett volna. A Dall-féle juhra leadott lövésemem még többet gondolkoztam. Az elejtés után bizony zavart, hogy a találat kissé hátul, a rekeszizom legvégső határánál volt. Ezt mostanra azonban átértékeltem. Mindenekelőtt – és a vadászat végül is erről szól – sikerült a kost elejtenem. A többire mondhatnám, hogy nem számít. Ha kukacoskodni szeretnék, akkor valamilyen módon meg kell tudnom magyarázni ezt a húsz centit, amivel lövésemet jobbra rántottam. Még soha nem lőttem ilyen messzire, legalábbis élő állatra nem. Három nappal indulásom előtt sikerült elejtenem Csákváron az Egyszarvút – mégsem írhatom, hogy Egyagancsút –, a híres bakot. Ott 228 méterre lőttem el, és ez jó érzés volt a hosszú expedíciómra való indulás előtt. Lőtéren viszont ennél sokkal kisebb célpontra tüzeltem jó eredménnyel.

Mi történhetett?

Van egy helyzet, amit sem most, sem később nem fogunk tudni a lőtereken mesterségesen előállítani: az izgalom. A hosszú távú sikeres lövés nagyrészt az idegek próbatétele. Én olyan izgalmat és zavarodottságot még nem éreztem, mint a Dall-kos meglövése előtt. Kényelmetlen helyzetből, egy ponton alátámasztott puskával lefelé tüzelve, nem precíziós távcsővel célózva, életem első hegyi vadászatán, rendkívüli idegállapotban, 330 méterről... most már azt csodálom, hogy eltaláltam. Hogy ez sikerült, az csak a gyakorlásnak tudható be. Mert lehettem akármilyen izgatott, de tudtam azt, hogy mit kell tennem. Tudtam, hogy nagyjából hova kell fogjam a puskát, mekkora lesz a lövedék esése, tudtam, mi a feladatom. A nehezített körülmények mindösszesen abban gátoltak, hogy ezt a feladatot hibátlanul hajtsam végre. Ha nem gyakorlok eleget, akkor a hegyet sem találom el. Nincs kétségem afelől, hogy ezt a juhot a Brooks Range-ban hagytam volna akkor, ha ellógom a lövészetet.

Elfogadónak kell lennünk, ha Alaszkában vadászunk.

Otthon nem szokás barkában lévő bikát futtában a tehenei közül kiemelni, és ha egy vadásztársunk egy vadászhoz asztaltársaságánál azt meséli, hogy 330 méteres lövéssel sikerült helyben marasztania egy bakot, akkor valaki egészen biztosan ki fogja oktatni az ilyen lövések igaz vadászhoz való méltatlanságáról. Itt viszont erre van szükség, ilyen megoldásokra és lövésekre, ez befolyásolta az alaszakai vadászati kultúra és etika fejlődését is. Nem szabad azt hinnünk, hogy a magyar vadászetika az egész világon érvényes, vagy ahol nem az, ott biztosan egy alacsonyabb rendű, kezdetleges erkölcsi normákon alapuló vadászati etikai kódex van érvényben. Az alaszakai vadászokat semmiképpen sem tartom kevesebbre, mint az európaiakat. Kiváló vadászok! Csak az ő vadászati normáikat nem a hagyományok, hanem az élet nevelte.

Célszerűség és hatékonyság: ez a két ismérv jellemzi azokat a vadászokat, akiknek a húsról nagyobb szükségük van, mint a tróféára. Nem ítélnék el a fairbanksi taxisofőrt azért, mert a tróféát nem sokra tartja, gyakran az erdőben is hagyja. Neki és rengeteg alaszakai vadásznak a vadászat éppen úgy a hússzerzés egyik módja, mint az régen a mi elődeinké is volt a Kárpát-medencében. Ha így vesszük, akkor az ő normáik bizony sokkal közelebb vannak a vadászat gyökereihez és eredendő lényegéhez, mint a mi tróféaközpontú, a vadhúst gyakran kevésbé fontosnak tartó szemléletünk.

Utolsó falat, töret, kürtszó: az elejtett vadnak szóló tiszteletadás a mi szemszögünkben. A tiszteletet azonban más módon is meg lehet adni. Például úgy, hogy *törvényi szinten* köteleznek minden vadászt arra, hogy az összes felhasználható húst hozza el az elejtés színhelyéről. Ha a nimród egyszerre nem bírja el a tróféát és a húst, akkor az utóbbit kell előnyben részesítenie, a tróféáért pedig egy második körben vissza kell gyalogolnia. Ha odahaza egy szarvast a tróféájával együtt tíz kilométeren keresztül kellene a hátunkon a vadászhozba cipelni, mit szólnának a vadászok? Hányan vállalkoznánk így is a szarvas vadászatára, és hányan próbálnának kibújni e szabály alól? És akkor még nem beszéltünk arról, hogy a Brooks Range-ban tíz kilométer annyi, mint az otthoni kényelmes erdei utakon ötven. Ne gondoljuk tehát azt, hogy bármiben is jobbak lennénk másoknál, mert nem így van. Itt is, ott is teremnek jó vadászok, csak meg kell találni őket.

A tiszteletadás másik módja Alaszkában, hogy tudnak löni. Ritkák a sebzések, nem okoznak indokolatlan fájdalmat a vadnak, és nem nézik jó szemmel, ha egy messziről jött idegen ügyetlenkedve sebez. Kísérőim udvarias emberek voltak, de én láttam az arcukat akkor, amikor kiderült, hogy Mark öt lövésből nem bírta megfogni a grizzlyt.

Nem hiszek abban, hogy egy szokást – jobb meggyőződéseim ellenére – csak azért kellene elfogadnom, mert az hagyomány. A fatusa hagyományos, a műanyag praktikus. Mindenkinek azokat a vadászati normákat kell követnie, amelyek helyességében hisz. Minél többfajta vadászati kultúrát ismerünk meg, annál többféle optikán keresztül vizsgálhatjuk saját magunkat és alakíthatjuk saját nézőpontunkat minden, a vadászattal kapcsolatos kérdésben.

Hogy a filozofálgatás után visszatérjek a valóságba: ma Markkal reggeliztem, de olyan adagot, hogy rosszul lettem. Két órán keresztül pihegek a szobámban és átkozom a mohóságomat. Dél fele nagy nehezen feltápáskodok, és taxival elmegyek a Mountain View Sport áruházba. Ez bizony egy felesleges kör volt, általános sportáruház, vadászruhák elférnek egy sarokban. Nem érdemes felkeresni. Vigaszképpen átmentem a Sportmans Warehouse-ba és pár nélkülözhetetlen – vagy inkább annak tartott – dolgot szereztem be. Be kell látnom, újabb csomagot kell hazaküldenem. Várok estig, mert az idő előrehaladtával a hazaküldendő holmik száma érdekes módon növekszik. (Csak nincs ez összefüggésben a vásárolgatással?)

Augusztus 19–20. Délutáni bejegyzés

Kettő óra körül csörög a telefon, itt vannak az új NightForce céltávcsővel. Felhozom a szobámba, nézegetem, bizony ez szép nagy darab optika. Nagyjából kétszer olyan hosszú, mint egy átlagos vadásztávcső, végszükség esetén akár egy medvét is agyon lehetne vele ütni. Próbálgatom a negyvenszeres nagyítást, de hirtelen nem találok a fókuszállítást. Nincs türelmem tanulmányozni, visszateszem a dobozába. Majd otthon, nyugodt körülmények között átnézem. Erre a távcsőre utamon nem lesz szükségem, itt is hagyom a szállodában. Átballagok a postára, feladok egy óriásdobozt, ettől mindjárt jobban érzem magamat.

Elhatároztam, hogy a fegyvertáskán és a kézipoggyászon kívül csak egy csomaggal indulok tovább. Következő állomásom Kanada, onnan ismét visszajövök az Egyesült Államok területére, Montana államba. Próbálok kitalálni, mire lesz szükségem a két kanadai és a montanai vadászatom alatt. Végül egy szép nagy zsákot megtöltök haszontalannak minősített ruhákkal és tárgyakkal, és a Hilton személyzetére sózom. A puskámat is kitisztítom, már napokkal ezelőtt meg kellett volna tenni, de nem volt hozzá lelkerőm.

Utána: végeláthatatlan fürdőzés a jakuzziban, este pedig kiadós sörözés a szállodai bárban. Ismerem én már ezeket az északi településeket, sok helyen nehéz sört szerezni. Hát feltankolok.

Holnap egész nap repülni fogok.

Augusztus 21.

Amerikai Egyesült Államok
Washington állam, Seattle

A nemzetközi repülőtér C2D jelzésű kapuja előtt várakozva
Déli bejegyzés

Reggel ötre kértem ébresztést. Tegnap este mindent becsomagoltam, hogy indulásra kész legyek. Ma reggel viszont a legmeglepőbb helyekről kerültek még elő tárgyak. Az ágy alól, egy fiókból, amibe merő véletlenségből néztem csak be, esküdni mertem volna, hogy soha ki nem nyitottam... Teljesen ismeretlen dolgok, nem is emlékszem, hol vagy mikor vettem őket. Sokukon még eredeti csomagolás van, tehát még sosem használtam.

A vadász hátizsákomat bepakoltam a nagy The North Face táskába, így egy csomaggal kevesebbel utazok. Nem sokat nyertem vele.

Az Alaskan Airlines nehezen követhető szabályokat alkalmaz a csomagfeladásokat illetően. Becsekkolásnál közölték, hogy egyetlen csomagot sem adhatok fel „ingyen”, minden egyes csomagért külön kell fizetnem. Pár repülőút azért már mögöttem van, de ilyet még nem hallottam. Hiába hagytam sok mindent a Hiltonban, a hátizsáktól a táskám szépen meghízott, erre is felárat fizettem. Viszont ezúttal nem kértek extra pénzt a fegyver szállításáért, mint a Chicago–Anchorage vonalon. Egy televíziós vetélkedőn a fődíjért menő kérdés lehetne az, hogy a játékos magyarázza el ennek a repülőtársaságnak a csomagfeladási szabályzatát. Lassan annyit fizetek túlsúlyért és extra csomagért, hogy abból egy komoly vadászatot is vehetnék odahaza. El is határoztam, hogy ha internetközelbe kerülök, írok nekik egy mailt, szeretném, ha felvilágosítanának.

Három és fél órát repültem Seattle-be, most várom a gép indulását, ami elvileg már a kanadai Edmontonba repít. Ott elő kell kerítenem a csomagjaimat, mert az Alaska Airlines nincsen poggyászszállítási szerződésben a Canadian Northtal, azzal a légitársasággal, ami – hacsak hátráltató tényezők közbe nem jönnek – Edmontonból a mai napom célállomására, Yellowknife-be szállít.

Kanada
Edmonton
Nemzetközi repülőtér, 49-es kapu előtt üdögélve
Késő délutáni bejegyzés

Aki azt mondja, hogy a kanadai vámosok és bevándorlási tisztviselők rosszindulatúak vagy barátságatlanok, az nem mond igazat.

Ennyi segítőkészséget és rugalmasságot nem is feltételeztem volna róluk. Az Edmontonba tartó gépen kézitáskámat beszállás után elvették, mert kiderült, hogy túl nagy, nem fér be a fejem felett lévő rekeszbe. (Kézipoggyászom akkora, mint egy kéthetes vakációra készülő ötgyerekes család bőröndjei együttvéve.) A légitársaság kikapta a kezemből, leadta a rakodómunkásoknak, ők pedig betették a gép gyomrába, a feladott csomagok közé. Csakhogy a most betett táskámon nincsen zár, bárki bármit kivehet belőle. Ebben a táskában van valamennyi engedélyem, repülőjegyem, szállásfoglalásom, útitervem, a kamera, a HDD-k az összes eddig rögzített anyaggal, a netbook... egyszerűen minden. Ha ez elvész, akkor jó eséllyel utam is véget ér. Nehezen múlt el a másfél órás út, aggasztott a kézipoggyász sorsa. Az első bevándorlási tiszt, akivel találkoztam, kérte volna szállásfoglalásomat, ami viszont az elkobzott táskában volt. Elmeséltem neki, hogyan tűnt el valahol a csomag a repülőtársaság útvesztőiben, mire bezárta a munkaállomását, és elindult velem megkeresni azt. Meg is találtuk: egy külön kiadóállomáson lelt rá. Ezután másik bevándorlási tiszt elé kerültem, aki végül beengedett Kanada területére. Így léptem a vámos elé, akinek első kérdése az volt, hogy eltávolítottam-e a *bol*tot – a závárt – a puskából. Ezt teljesen elfelejtettem. Még csak öt perce vagyok kanadai földön, de máris megsértem a szabályokat. Nem volt gond, kivettem a závárt, kitöltöttük a papírokat, de be kellett volna fizetnem huszonöt kanadai dollárt, én már nem is tudom, milyen engedélyre vagy igazolásra. Csak amerikai dollárom volt, így hát a vámos különböző rejtekajtókon keresztül kikísért az utasváróba, türelmesen megvárta, ameddig váltok pénzt, majd együtt visszamentünk a puskámhoz, és megvettem azt az engedélyt. Végül csak eljutottam a Canadian North légitársaság pultjához, ahol ismét feladtam a csomagokat, ezúttal egy fillért sem kellett fizetnem.

Az órám most két órával előrébb kellett állítanom, sokat jöttem kelet felé.

A Yellowknife-ba induló járat bő egy órával később száll fel, fél tizenegy előtt nem leszek a szállodában, de ez már nem aggaszt. Kanadai földön vagyok, fegyverem is itt van, mi más lehetne még fontos?

Várjuk, hogy induljon a gép.

Vadászatom nagy része várakozásból áll. Vártam már gépre, szervezők megjelenésére, vonatra, buszra, reggelire, jó időre, csomagra, vagy arra, hogy valaki megjavítsa végre a szobámban az internetet. Mindenféleképpen várakoztam már.

Profi várakozó vagyok.

Kanada
Északnyugati Területek
Yellowknife, Chateau Nova Hotel
309-es szoba
Esti bejegyzés

Valamennyi csomagommal, puskával, tokkal-vonóval megérkeztem a szállodámba.

Anchorage-ből Seattle-be 2316 km-t, Seattle-ből Edmontonba 893 km-t, Edmontonból Yellowknife-ba 1016 km-t repültem, tehát mindösszesen 4225 km-t tettem meg ma légi úton, két átszállással. Nagy vargabetűt rajzoltam az égre, mert most csak 1850 km-re vagyok kiindulópontomtól, Anchorage-tól.

A yellowknife-i gép nem sokat hozott be a késésén, tizenegy is elmúlt, mire a szobámban be tudom kapcsolni a netbookot. Cserébe viszont a legszebb naplementét láttam a gép ablakából, és egy nagyon vadász- és vendégszerető városkába érkeztem. A repülőtéren kitömött „Jegesmedve fókavadászat közben” jelenet látható (az elnevezés nem hivatalos, most találtam ki). Terepszínű nadrágomat látva többen is odajönnek, érdeklődnek, hol és mire fogok vadászni, és sok sikert kívánnak az utamhoz.

A hotelben Boyd Warner, a helyi outfitter faxüzenete, mailje és levele vár. Valóságos információözön, amivel sajnos nem megyek sokra. A mailben arra hivatkozik, hogy majd a faxban megírja a holnapi nap részletes programját, hogyan, miként utazom tovább a Victoria-szigeten található Holman városába, majd onnan a vadászterületre. A faxot megkaptam, de abban semmilyen erre vonatkozó utalást nem látok. A repülőtérről a szálloda busza szállított be minket, négy vadász is van az utasok között, ketten Boyd vendégei. Ők azt állítják, hogy holnap reggel nyolc körül jönnek értünk, de maguk sem biztosak ebben.

Én a legkevésbé sem aggódom. Volt időm hozzászokni, hogy északon a dolgok soha nem úgy történnek, ahogy azt előre elterveztük, de aztán a problémák előbb-utóbb csak megoldódnak. Írok egy körmailt a Cabela'snak és Boydnak, hogy ha valakinek bármilyen információja van a holnapi napról, egy pillanatig se habozzon, írja meg nekem bátran.

A szálloda alulról súrolja a „megfelelt” szintet. A légkondicionáló olyan hangos, mint egy Szojuz űrhajó első és második rakéta fokozata a start pillanatában. Inkább izzadok.

Augusztus 22.
Chateau Nova Hotel
Reggeli bejegyzés

Az időeltolódás miatt helyi idő szerint korán ébrednek. Szobámban ülök, a naplót írom, és várom a fejleményeket. Addig is néhány szó arról, hol is vagyok tulajdonképpen és mi végre érkeztem ide.

Alaszkától nyugat felé haladva a nyugati hosszúság 141 fokát elérve átlépjük Kanada és az Egyesült Államok vonalzóval húzott határvonalát, és Kanada Yukon nevezetű tartományába jutunk. Ezen a területen található Dawson City, a Klondike folyó és az aranyláz számos más, történelmi emlékhelye. Ha azonban tovább haladunk kelet felé, egy újabb hatalmas országrészbe érkezünk, amely Kanada csaknem teljes északnyugati területét jelenti. Ezt a földet a kanadaiak – bámulatos logikával és találékonysággal – Északnyugati Területeknek nevezték el. Angol nyelven Northwest Territories néven emlegetik ezt a régiót, amelyet a gyakorlatban NWT-nek rövidítenek, én is ezen a rövid és egyszerű néven fogom nevezni.

Roppant kiterjedésű vidék ez.

1 380 000 négyzetkilométere erősen közelíti Alaszka teljes területét, lakóinak száma ennek ellenére mindössze 41 ezer. Akik szeretik a magányt, itt biztosan megtalálják. Az NWT eredetileg több mint kétszer ekkora volt, azonban 1999-ben az őslakos inuitok a kanadai kormánnyal való egyeztetést követően az NWT-ből kikanyarítva létrehozták az önálló Nunavut tartományt, amelynek hatalmas kiterjedése eléri a 2 millió négyzetkilométert, tehát több mint hússzorosa Magyarországnak!

NWT-t tehát nyugatról Yukon tartomány, keletről Nunavut, délről pedig Saskatchewan, Alberta és Brit Columbia tartományok határolják, míg északi partját a Jeges-tenger vize mossa.

Zászlaja különösen szép.

A kék színű sávok a zászló két szélén utalás a természetes vizekre, a fehér sáv a havat és a jeget jelképezi. Középen találjuk az 1956-tól használt címet. Ebben a kék hullámvonal jelzi az egyik legnagyobb földrajzi felfedezést, a híres Észak-nyugati átjárót. Vörös színnel jelzik a tundrát, a sárga a természeti kincsekre utal. A sarki róka feje pedig az állatvilágot szimbolizálja.

NWT területének nagy része állandóan fagyott, *permafroszt*, ennek megfelelően jelentős részben tundra, bár az erdőhatár az utóbbi években több területen akár 10 kilométerre is eltolódott észak felé, a tudósok szerint – mint arra már utaltam – a globális felmelegedés következtében. Az NWT területének egyik legizgalmasabb földrajzi egysége a rettegett Mckenzie-katlan, amely talán a leghidegebb része az amerikai kontinensnek: a –60 Celsius-fok januárban errefelé nem szokatlan. Kitűnő tréningterep lenne ez nekem a tervezett Déli-sark (vagy Északi-sark?) expedíció előtt.

Kanada-rajongók számára pironkodva vallom be, hogy számomra mindig is Alaszka volt az első. Csak mintegy véletlenszerűen, pillanatnyi elmezavaromban klikkeltem a Cabela's oldalán a kanadai vadászati lehetőségekre. Feltűnt, hogy akár pézsmatulokra is vadászhatok, de ehhez el kell hagynom az USA területét. Frank Cole, utam zseniális fő-fő szervezője biztosított arról, hogy a két ország közti ide-oda röpködés nem okoz jelentős szervezési nehézséget, és nem épít indokolatlan kockázatot az expedíció terveibe, ráadásul úgy vélte, így válik igazán teljessé amerikai utam. Nem is haboztam sokáig, kértem őt, hogy illesszük be a tervbe a pézsmatulok-vadászatot is, sőt legyen mindjárt kettő tulok. Ha pedig már úgyis itt járok, akkor részt veszek még két karibuvadászaton, mert hát a szarvasvadászatokból sosem elég.

Boyd levelében találtam egy vadászengedélyt, amin szigorú felirat utasít arra, hogy ezt mindig magamnál kell tartanom. Itt van a már ismerős alumíniumszalag is, ezt kell majd a karibura csatolnom. Nem értem igazán, én két karibu elejtésére kértem lehetőséget, de csak egy szalagot kaptam, ezt tisztáznunk kell.

Yellowknife 1967 óta viseli a NWT fővárosa büszke címet. A 17 300 lelket számláló település a Nagy-Rabszolga-tó partján fekszik és innen már csak néhány száz kilométert kell utaznunk az északi sarkkörig. Hasonló szerepet tölt be, mint Fairbanks Alaszkában: ez a kiindulópontja valamennyi felderítő- és vadászexpedíciónak, ami az NWT mélyére indul. Ennél északabbra nem találunk olyan kifutópályát, ami nagy utasszállítók fogadására alkalmas lenne. Kereskedelmi központ és elosztóállomás, valamint itt található a legtöbb, az NWT-ben vadászatot szervező cég főhadiszállása is. Kimondottan alkalmas hely az északi fény megfigyelésére, legfőképpen a téli éjszakákon.

A Yellowknife-öbölben 1935-ben – ki hitte volna? – aranyat találtak.

Úgy tűnik, hogy az északi települések rangsorában erősen hátulra szorul az, ahol nem lelték még meg a ritka sárga fémet. Hiába van ott grizzly ezerszám, természeti látnivaló temérdek, történelmi szerepe lehet bár feledhetetlen, mégsem kerülhet be az elitklubba. Lakosai szégyenkezve, lesütött szemmel járkálnak, polgármesterük pedig vélhetőleg az utolsó sorban kap helyet az országos gyűléseken. Az arany nélküli kisváros valóságos végítélet, múlhatatlan kisebbségi érzést okoz a helyieknek. Nem lennék meglepve, ha egynémely arany nélküli falu saját maga gondoskodna arról, hogy földjében végre aranyat találjanak.

A Nagy-Rabszolga-tó egyébiránt baljós neve ellenére kifejezetten békés múlttal bír. Nem kimondottan barátságos elnevezése egy peches félreértésen alapszik. A név a *slavey* indiánokhoz köthető, akik régebben a *slave* névre hallgattak. Ez a szó viszont az angol nyelvben rabszolgát jelent. Az indiánok tehát a biztonság kedvéért lecserélték nevüket, a tavon viszont végérvényesen rajta maradt a rabszolgaságra tévesen utaló keresztnév.

614 méteres mélységével ez Észak-Amerika legmélyebb tava, és 28 400 négyzetkilométeres kiterjedése csaknem akkora, mint Magyarország egyharmada. Jó hosszan el lehet rajta csónakázni. Ezt pár ezren meg is tették, Kanada keleti régióiból több ösvény is a Nagy-Rabszolga-tavon keresztül vezetett a dawsoni aranymezőkre.

Megyek, megpróbálok valami reggelit keríteni.

Augusztus 22.
Chateau Nova Hotel
305-ös szoba
Déli bejegyzés

Zavar támadt az Erőben.

Az utazási tervem úgy szólt, hogy ma a szállodából a repülőtérre visznek Boyd emberei, majd onnan ezer kilométert repülök észak felé, egészen a Victoria-szigeten található Holmanig.

A Holmanba tartó repülőjáratra nem foglaltak jegyet. Sem a Cabela's, sem Boyd, sem senki más. Yellowknife-ban ragadtam. Ma szombat van, a legközelebbi gép csak jövő kedden, augusztus 25-én megy.

Programon így alakult volna:

- Augusztus 22-én (ma) utazás Holmanba.
- 23-án transzfer a vadászati táborba.
- 25-ig vadászat két pézsmatulokra.
- 26-án visszautazás Holmanba.
- 27-én pedig vissza Yellowknife-ba, ahol 29-én reggelig kellett volna maradnom.

Ezt követően:

- 29-én reggel légidesszant a kaributáborba.
- Szeptember 4-ig vadászat két karibura.
- 5-én visszaút Yellowknife-ba.
- 6-án továbbutazás Montana államba.

Ez a terv tehát borult.

Boyd most azon dolgozik, hogy a Yellowknife-ban eredetileg eltöltendő két éjszakát (augusztus 27–28.) előre tudjuk hozni a mostani kényszerpihenőm idejére, és a két vadászat között lehetőleg ne kelljen ennyi szünetet tartani. Meg is vette a retúrjegyet Holmanba 25-ére. E szerint 29-én visszaérek Yellowknife-ba, így a karibuvadászat az eredeti tervek szerint véghezvihető. A nagy kérdés tehát az, hogy a pézsmatulkok elejtésére elegendő lesz-e a megkurtított idő.

Egyelőre nem tudjuk azt, hogy ki és mikor hibázott. Szombaton nem lehet utolérni a Cabelas't, hétfőig mindenféleképpen várnunk kell az igazság kiderítésével.

Expedícióm választóvonalhoz érkezett.

Nem az a kérdéses, hogy sikeres lesz-e ez a két vadászatom vagy nem. Az igazi kérdést az jelenti, hogy hogyan fogom átélni az előttem lévő napok eseményeit, és miképpen reagálok majd a kialakult helyzetre. Akárhogy is döntök, az biztosan kihatással lesz utam hátralévő részére. Egyik lehetőségem, hogy hétfőn, munkaidő kezdetekor őrjögve hívom a Cabelas't, mindjárt az igazgatót kérem, perrel és kirúgatással fenyegetőzök, és sikeresen tönkreteszem a saját vadászatomat, legalábbis annak az élmény részét.

Én a másik lehetőséget választottam.

Boyddal és a Cabela'sszal együttműködve próbáljuk kitalálni a megoldást.

Jó szervezőnek lenni nem annyit jelent, mint sohasem hibázni. Aki munkát végez – legyen az bármilyen jellegű munka – több-kevesebb gyakorisággal hibázik. Az a fontos, hogy mit teszünk a hiba után. Megpróbálunk úgy tenni, mintha a másik lenne a hülye, vagy elismerjük a tévedést, és javítunk. A cég, ahol magam is dolgozom, többek között azért tud sikeresen működni egy gazdasági válság közepén is, mert mindent megteszünk a legmagasabb szintű szolgáltatás érdekében, és mert ügyfeleinkkel jó kapcsolatot tudunk fenntartani. Minden erőfeszítésünk ellenére időről időre hibázunk, és ez akár megrendeléseink elvesztését is okozhatná. Hogy ez mégsem történik meg, annak elsődleges oka, hogy üzleti partnereink bíznak bennünk, és tudják azt, hogy nem próbáljuk meg eltussolni az esetleges mulasztásainkat, sőt mindig azelőtt hívjuk fel figyelmüket vétkeinkre, mielőtt arra ők maguktól rájönnének. Azt is tudják, hogy az internetes médiapiacra – ahol tevékenykedünk – nincsen olyan helyzet, amit ne tudnánk kezelni és nincsen olyan mulasztás, amit ki ne tudnánk javítani. Ez a kompenzálás azonban csak akkor jár teljes sikerrel és akkor a leghatékonyabb, ha a partnereink együttműködő, kooperatív magatartást tanúsítanak az előállt probléma kezelésében és a megoldás megtalálásában.

Most én vagyok a másik oldalon, nekem kell együttműködnöm lennem. Az együttműködés pedig nem azt jelenti, hogy fenyegető hangú leveleket írogatok boldog-boldogtalannak. Nincs az a hatalom, ami az időt vissza tudná forgatni a két nappal ezelőtti állapotra, ha ezen az úton haladunk, sehova nem jutunk.

Most tehát visszajöttem a szállodába az itt-tartózkodásom költségeit Boyd állja. Várom a fejleményeket. A szobákban nincs WiFi, csak vezetékes internet.

2009-ben. Vezetékes internet.

Őskori maradványt találtam Kanadában.

Egy olyan szállodában, amiről dolgozói azt állítják, hogy a második legjobb Yellowknife-ban. (Milyen lehet a harmadik?) Megpróbálom a portán kapott internetes vezetéket a fali csatlakozóba dugni, az egész dugaszolóaljzat beszakad, a kezem fele eltűnik a lyukban. Megkísérlem hívni a portát, nem működik a telefon. Lemegyek, ígérik, hogy jön a szerelő, de nem jön. Megint lemegyek: a szerelő hétvégén nem dolgozik, költözzek át inkább egy másik szobába. Most a 305-ösben vagyok. Itt viszont az íróasztallámpa nem működik, azt áthozom a 309-esből.

Blasted, damned Chateau Nova Hotel.

Ilyen az Anchorage Hiltonban nem fordulhatna elő.

Alaszka! A Vadászország! Miért lettem hűtlen hozzá?

Augusztus 22.

Esti bejegyzés

A nap nagy részét lustálkodással és önmagam sajnálatával töltöm.

Délután nekidurálom magam, kinézek a városba. Lássak is belőle valamit, ha már a sorsom három napra idekötött. Összeszedem minden jóindulatomat, hogy írjak pozitívat is Yellowknife-ről, de nem igazán sikerül. Városközpontja – már ha Yellowknife esetén ilyesmiről egyáltalán beszélni lehet – az 50. sugárút, ami még a megkülönböztető Franklin tulajdonnevet is magán viseli. Ha egészen pontos szeretnék lenni, akkor a belváros ennek az útnak egy kétszáz méteres szakasza. Felderítem a helyi bevásárlóközpontot is – a kétszáz méteres úton nem kell hozzá speciális kiképzés –, de a szombat délutáni időpont miatt zárva van. Mint ahogy csaknem minden más is, bár attól sem lenne izgalmas ez a város, ha a bevásárlóközponton kívül lévő, körülbelül három darab bolt nyitva lenne. Yellowknife turistáknak szánt útikalauza kis füzet méretű. Mind a négy évszak által kínált programlehetőséget beleszerkesztették, mégsem sikerült sok oldalt megtölteni. A városkában négy, közvetlen környezetében még két tó található, ezek közül a legnagyobbat, a Frame Lake-et körülsétálok. Pontosan jelzett turistaút visz körbe, információs táblák mutatják be a látnivalókat. A tó partján fekszenek a város hivatalos épületei, de hogy melyik mi, arra nem jövök rá, mert szintén szünnapot tartanak. Figyelemre méltó, milyen sokféle fa és bokor adja a társulást. Lehetséges, hogy ez szándékos telepítés eredménye, de hogy szép az ösvény környezete, az nem vonható kétségbe. Az ösvény elején emlékmű áll, az Északnyugati Területek bányáiban halálukat lelt bányászok tiszteletére. Ezúttal nem örülök neki, hogy magyar nevet látok: Mészáros Róbert nevű honfitársunk a Giant bányában halt meg 1995-ben. R. I. P.

Hazafelé jövet a 49. utcában lévő, szállodámtól csak pár száz méterre található The Black Knight Pubba térek be tankolni. A benti félhomályban néhány helyi csibész lézeng, a sarokban pár vérekes szemű alkoholista üdögél. Nekem való kocsmá, látom már, hogy kényszerpihenőm alatt ez lesz a törzshelyem. (A *blasted, damned Chateau Nova Hotel*ben nem lehet sört kapni. Ez tényleg egy örület. Ami hisztériát itt csinálnak a sörkérdésből, az már nem normális.) A kocsmában van WiFi, egy okkal több, hogy itt üdögéljek a dögunalom, alkoholmentes szállodám helyett.

Andy Morrison, kiváló alaszakai szervezőm és barátom mailt küldött. Emésztí a lelkiismeret-furdalás az elmaradt hőlégballonozás miatt. Kérdezi, hogy helikopterezés jó lenne-e helyette? Beleegyezek, ha végre visszatérek Alaszkaába, ezzel a programmal fogok kezdeni.

A szakács azt tanácsolja nekem, ha már ennyi éjszakát kell itt töltenem, használjam ki, és nézzem meg a sarki fényt. Éjfélíg kell várnom, innen a Nagy-Rabszolga-tó partjára kísétálnom, onnan lehet legjobban élvezni a látványt.

A sarki fény egy olyan fizikai jelenség, aminek leírását rengetegszer olvastam, de valamiért képtelen vagyok megjegyezni, mindig elfelejtem. Most inkább idemásolok szó szerint minden infomrációt, amit olvastam róla, mert úgy vélem, nem élvezhetek egy jelenséget, ha azt sem tudom, mi történik valójában:

A sarki fény (az északi féltekén északi fény, azaz aurora borealis, délen pedig aurora australis) a Föld északi és déli sarkánál a légkörbe behatoló töltött részecskék (elsősorban protonok és elektronok) által keltett, rövid ideig tartó fényjelenség.

A töltött részecskék túlnyomóan a Naptól származnak (napszél), kisebb hányadukat a Naprendszeren kívülről érkezett részecskék teszik ki. A töltött részecskéket a földi magnetoszféra nagyrészt eltéríti, és a mágneses erővonalak mentén haladva a mágneses pólusok körüli tartományban jutnak be a légkörbe. A részecskék ütköznek a légkör atomjaival, ionizálják és gerjesztik az atomokat, a gerjesztett atomok pedig fénykisugárzással térnek vissza alapállapotukba. A kibocsátott fény színe (hullámhossza) az atomra vagy molekulára jellemző. A színek látható tartományában elsősorban az oxigén zöld és vörös, valamint a nitrogénmolekulák kékes-ibolya vonalai jelentkeznek, de a sarki fény az ultraibolya tartományban is erős. A jelenség 80–1000 km magasságban fordul elő, de leggyakrabban 100 km magasságban alakul ki. Ritka esetben Magyarországról is látni lehet sarki fényt.

Ennyit a szükséges minimális fizikaóráról.

Várom éjfélíg, ahogy javasolták. Mielőtt elindulok a szállodából, megkérdezem a portást, megfelelő-e ez az időpont? Az utcára mutat, és sajnálkozva néz rám. Szakad az eső, felhős égbolton nem lehet látni a sarki fényt. Erre mondjuk magamtól is rájöhöttem volna...

Nem tudok mit kezdeni ezzel a se falu, se város, se kicsi, se nagy településsel. Nem fog múlhatatlan bánat emészteni, amikor végre elutazok innen.

Várok. Várok. Várok...

Augusztus 23.

Chateau Nova Hotel
305-ös szoba

Ez a szálloda egyértelműen rossz döntés volt. Tőlem nem messze van a The Explorer Hotel nagy épülete, oda kellett volna mennem. Sajnos nem volt választási lehetőség, Boyd összes vadászát ide szállásolja el, itt veszi fel őket a kisbusz – azokat a szerencséseket, akiknek van jegye Holmanba... –, ez tehát a vadászat „hivatalos szállodája”. Ennek most nem örülök, mert nem mindegy, hol kell töltenem a következő két napot.

Augusztus 15-én ejtettem el karibumat. Azóta nem vadásztam. Kezdek türelmetlen lenni. Minek is jöttem én ide? Azért, hogy vadászjak vagy hogy a szállodákat teszteljem? Legszívesebben bérelnék egy terepjárót, és kimennék egyet cserkelni a környékre. Csak akad itt valami lőhető vad.

Időm bőven akad, így írok pár sort a pézsmatulokról. Ez a vad a hazai vadászok előtt talán kevésbé ismert, viszonylag ritkán kerül magyar vadász puszkacsöve elé.

A musk-ox vagy magyarul pézsmatulok (*Ovibos moschatus*) az egyik legmisztikusabb nagy testű északi állatfaj. Megjelenésében mintha csak egy mutáns négylábú *tauntaun* lenne *Hoht* jégvilágából – csak Skywalker hiányzik a hátáról. Már rendszertani besorolása sem ment egyszerűen, bár az mindig is valószínű volt, hogy a *tauntaun*nal ellentétben ez nem gyík. A kutatók egy ideig kitartottak amellett, hogy a szarvformák hasonlatossága miatt a tulokformák (*Bovinae*) közé tartozik. A szakemberek azonban később mégis meggondolták magukat, és rájöttek, hogy ez igenis egy kecskeforma (*Capriane*). Legközelebbi rokonának sokáig a Tibet és Nyugat-Kína közelében tanyázó takint tekintették, az SCI-rekordkönyvben is ez az adat szerepel még. A genetikai vizsgálatokból azonban – remélhetőleg véglegesen – kiderült, hogy a két faj nincsen egymással szoros rokonságban. Sőt az is bizonyítást nyert, hogy a pézsmatulok legközelebbi rokonai... a gorálok! Ezek a kis testű kecskefélék Ázsiában élnek, így igen messze szakadtak a Nagy Testvértől. Az állat elnevezésénél én néha az angol kifejezést használom, mert a pézsmatulok szó nagyon idétlenre sikerült.

A musk-ox leginkább Kanadában és Grönlandon él, tehát aki erre a fajra szeretne vadászni, nem érdemes érte máshova mennie. Bár az orosz Wrangel-szigetre és állítólag Svédország, Norvégia egyes területeire is telepítették, de ott nem vadászhatóak.

Alaszkában sikeresen kiirtották a 19. században, bár visszatelepítése folyamatban van, télen Nome mellett már vadászható. Méretéről a legtalálhatóbb leírást az Unciklopédiában találjuk:

„A pézsmatulok kisebb termetű, mint amekkorának azok gondolják, akik csak képen látták. De nagyobb annál, mint amekkorának azok gondolják, akik azt gondolják, hogy akkora, mint egy egér, vagy egy gumipók.”

Testhossza körülbelül 2 méter, marmagassága ritkán haladja meg a 120 cm-t. Érdekes módon szarvainak távolsága a métert is eléri. Erre szükségük is van, mert védekezési stratégiájuk szerint félkört alkotva, szarvval kifelé, szorosan egymáshoz simulva alkotnak élő pajzsot a csapatot támadó ragadozókkal szemben. Testsúlya 270-350 kg között változik, jellemzően Kanada kontinenshez tartozó területein élnek a nagyobb súlyú példányok. Ezek tömege akár a 650 kg-t is elérheti. 10-100 egyedet számláló csapatokba verődik, de nyugalmat nem találnak: állandóan mozgásban vannak, ami megnehezítheti a csapat megtalálását, és így a vadászatot. Hallása és látása egyaránt kitűnő. Hosszú, kócos szőre akár egy méterre is lóghat a teste alá, így kissé nehéz megítélni, hol ér véget a musk-ox és hol kezdődik a szőre. Nem egy gyors mozgású állat, takarékoskodnia kell a nehezen megszerzett kalóriákkal, de ha a farkasok nagyon felhergelik, akár 40 km/h sebességre is képes. Az SCI három változatát különíti el, amelyek azonban rendszertanilag csak két csoportba tartoznak: Barren Ground Musk-ox, én erre tervezek vadászni, bár ezt errefelé érdekes módon Artic Island Musk-ox néven tisztelik. Talán azért, mert a szigeteken élő állatok azonos alfajba tartoznak a kontinentális kollégákkal, vagy azért, mert nem mindenhol az SCI-besorolást követik. Teste nagyobb a másik alfajnál, lábai hosszabbak, szőre sötétebb. A 63. északi szélességig is lemerészkedik, tehát bőven az északi sarkkör alá. A világrekord 1993 márciusában került terítékre, Kanada Nunavut tartományában. A Greenland Musk-ox – eltaláltad! – főképpen Grönlandon és a hozzá tartozó szigeteken él. Külön kezelik a Greenland Musk-ox visszatelepített populációit – ez a harmadik csoport –, ezekre általában és helyesen nem szabad vadászni. Kanadában stabil 85 ezres populáció él, így a faj fennmaradása megoldott, sőt korlátozott számban a vadászat is lehetséges.

Délután lesétálok a Nagy-Rabszolga-tó partjára, és felmegyek a legjobb kilátópontra, a Sziklára (The Rock). Yellowknife két részre különíthető: a régi és az új városrész. A Szikláról mindkét terület jól belátható, és ez a legkedveltebb megfigyelőhely az északi fény tanulmányozásához is. Én eddig többnyire az új városrészben voltam, amit az északi települések funkcionális építésze jellemez. Ott leginkább előre gyártott elemekből álló kockaházak övezik az utcákat. Most látom a régi városrészt, ez bizony elég szegényes, kopott övezet. Kicsiny, düledező, felújításra régóta váró faházai ötletszerűen helyezkednek el, sok kertben gazzal benőtt, régóta használaton kívüli autók és motoros szánok kénytelenek túrni az időjárás. Semmi sincs nyitva, mindenről pattogzik a festék, málladozóak a faserkezetek és vastag rozsda borítja a fém alkatrészeket.

A kertek sem rendezettek, burjánzik a növényzet. Szállodámmal szemben valami hajléktalanközpont lehet, jól beleillik a képbe. A Chateu Nova Hotel a két városrész határán fekszik, de a „belvárostól” csak száz méterre vagyunk.

Nem kedvelem, amikor egy úti beszámolóban a szerző kritizálja azt a várost, ahol éppen van. Minek ment oda, ha nem tetszik neki, miért nem érdeklődött jobban utána, hova megy? És miből gondolja azt, hogy joga van ítéletet mondani? Magam sem örülnék, ha egy yellowknife-i lakos Budapesten járva leminősítené azt könyvében. Nem kétlem, hogy ennek a településnek számos értéke van, ami azonban nem került a szemem elé. Valószínűleg nem a legjobb pillanatban találkoztunk, ha éppen két pézsmatulok- és két kaributrófeával – vagy azok képeivel a merevlemezen – érkeztem volna ide,

III. fejezet: Viktória-sziget
19. oldal

akkor nem tudnék kifogyni a dicsérő szavakból. Ez ellenben utazásom naplója, nem pedig útikönyv.

A bejegyzéseket folyamatosan, csaknem minden nap írom, egy napnál hosszabb lemaradásom eddig még nem volt. Ez azért lényeges, mert így nemcsak az események maradnak frissek az emlékezetben, hanem azok a hangulatok és érzések is, amelyek a történések alatt voltak jelen. A kényszerszünet alatt nehéz feldobottnak maradnom, és sajnos lehetséges, hogy emiatt látom rosszabb színben ezt a városkát annál, mint amilyen valójában. Deadhorse-ban ugyanezt éreztem. De ott legalább jökat lehetett enni. A Chateau Nova Hotelben még vacsorát sem adnak vasárnap. Délután felkeresem a szálloda edzőtermét.

Van szauna. Nem működik.

Van jakuzzi. Nem működik.

Edzek egyet a lepusztult edzőgépen. Egy darab van belőle mindössze.

Augusztus 23.
Chateau Nova Hotel
305-ös szoba

Ma reggel kilenckor telefon ébresztett.

A vonal túlsó végén Frank és Jennifer voltak, egyaránt a Cabela'stól.

Elnézést kértek a történetek miatt. Boyd és a Cabela's között kommunikációs zavar alakult ki arról, ki és hogyan foglalja le a jegyet. Hiba volt, és ezt elismerték. Biztosítottak arról, hogy Boyd mindent meg fog tenni a sikeres vadászatomért, és Frank szerint jó esélyem van arra, hogy a malőr ellenére mind a négy trófeát begyűjtsem. Nyugodt hangú, konstruktív beszélgetés volt, Frank pedig megígérte, hogy még egyszer felhívja Boydot, és emlékezteti, hogy nem egy, hanem két karibut lőhetek. (A portán kapott csomagban csak egy engedélyt találtam.)

Számomra nagyon megnyugtató ez a hozzáállás. Hogy most egy nappal többet vagy kevesebbet töltök a táborban, nem létkérdés. Az viszont igen, hogy ki mennyire vállalja a felelősséget ebben a helyzetben. Mert ha senki nem vállalja, akkor ugyan mit tudnék tenni? Itt, Kanadában, idegen földön, légvonalban mérve is 7621 kilométerre Budapesttől?

Csendben jegyzem meg, hogy az utazási tervemet és a részletes számláimat átnézve nem találtam olyan adatot, amely szerint én a Holmanig tartó repülőjegyet kifizettem volna. Ezt én is csak most vettem észre. Boyd elmondása szerint ő azért nem foglalt nekem, mert ez a jegy nem a vadászati csomag része, így a foglalás nem az ő, hanem a küldő iroda feladata. (A Cabela's pont az ellenkezőjét hitte, ebből volt a félreértés.) A Cabela'stól minden részletre kiterjedő, csaknem tízoldalas

számlát kaptam, ebben nem szerepel ilyen repülőjegy.

Nos, ezt a jegyet Boyd – illetve a helyben tartózkodó embere, Carlos – tegnapelőtt megvette nekem azzal, hogy hétfőn – azaz ma – tisztázza a Cabela'sszal, hogy hol, kinél van a jegy ellenértéke. Ez azért is érdekes, mert a First Air húzós 2295 kanadai dollárt kér ezért a menetrendszerű oda-vissza útért, ami azért több mint szemtelenség. Ez 170 forintos árfolyammal számolva 390 ezer forint, ennyi pénzért a Föld csaknem bármelyik pontjára el lehet utazni, Holman pedig ide mindössze 1000 km-re van. Frank nem említette, hogy ezt az összeget nekem most ki kellene fizetnem. Hogy ki fizeti ki, azt nem tudom, de ameddig nem nekem kell, addig nem is érdekel különösebben.

Jól tettem, hogy a Cabela'sszal utazok. Nem volt mellébeszélés, vita, másakra mutogatás, háritás, kidumálás, hülyének nézés... csak megoldás volt.

Az élet jelei mutatkoznak Yellowknife-ban.

Kinyitnak a boltok, végre emberek, autók láthatóak az utcákon. Megtudakolom, hogy a városban egy vadászbolt található, a Wolverine Sports. A Google-térkép szerint mintegy 3,5 km-re van a szállodámtól, így megvan mind a napi séta, mind a napi program. Kicsi, de jól átgondolt árukészlettel rendelkező üzlet a Wolverine, tulajdonos-üzletvezetője jó kedélyű, kedves öregúr. Aki itt jön rá arra, hogy valamely kiegészítője hiányzik, jó eséllyel találja meg a pótlást.

Este villog a telefon, üzenetet kaptam. A hangpostafiók utasít arra, mit kell tennem, hogy meghallgassam az üzenetet. Nem értem, mit mond a géphang, pedig ötször is meghallgatom. Felhívom a szobámba a portást, hallgassa meg ő is, mi a teendő, talán csak jobban tud angolul.

Ő sem érti.

Ülünk, és nézzük egymást.

Találomra nyomkodunk mindenféle gombot ezen az istenverte készüléken, és nem hiába: egyszer csak Boyd hangját halljuk, amely szerint holnap reggel hív, hogy mi lesz az eljárás. Közben Carlos is hív, hogy legokosabb, ha a szálloda buszával megyek ki a reptérre. Még utoljára én is elkövetek egy hibát: a járatszámot összetévesztem az indulási időponttal. Ha a portás nem szól, alig egy órával később érek ki a repülőtérré, mint ahogy a gép elindult.

Holnap elhagyom Yellowknife-t.

Remélem...

Augusztus 25.

Yellowknife

Repülőtér váróterme

A jegesmedve alatt ülve

Délelőtti bejegyzés

Ma reggel rájöttem arra, hogy bár nem tudtam róla, de repülőjegyügyben mégis nekem lett igazam. A First Air új programot használ a repülőjegy nyomtatására, amit még nem sikerült összehangba hozni magával a jeggyel. Így oda, ahova az indulási időpontot kellene nyomtatni, a járatszám került, és fordítva. Ezért aztán a vadászok mindegyike már bő két órával a gép indulása előtt itt van.

Tényleg résen kell itt lenni.

A szállodából indulva összeismerkedtem Boudie Schneiderrel, aki szintén pézsmatulok vadászatára készül. Csakhogy nem puskát, hanem íjat rejt fegyverdoboza. A hallban meg is nézem, terepszínű fegyver, olyan erős, hogy nem is bírom megfeszíteni. Boudie már túl van a karibuvadászon, szép példányt sikerült elejtenie szerszámával. Büszke az eredményre és minden oka meg is van rá.

Nálunk az íjászok méltatlanul kevés megbecsülést és figyelmet kapnak. Még olyan képtelenséget is hallottam, hogy az íjászat nincs összehangban a vadászati hagyományokkal. Ha az íjászat nem hagyományos vadászati mód, akkor mi az? Itt a törvény is támogatja őket, számukra előbb indul a szezon. Álcázóruhában, lépésről lépésre megközelíteni a vadat, majd bőven az állat érzékszerveinek észlelési körén belül megfeszíteni az íjat és eredményes lövést leadni... ez aztán az igazi vadászat! A puskás vadászok az egyre nagyobb teljesítményű lőszeret keresik és azokat a segédeszközöket – lézeres távolságmérő, precíziós optika stb. –, amivel a hatásos lőtávolságot tudják kitolni. Mindeközben ijjal sikeresen vadásznak minden, a Földön előforduló fajra – az elefántot is beleértve – úgy, hogy a lőtávolság nem haladja meg a negyven métert. Vadászias lőtávon belül egy íjjal bevitt találat semmivel sem okoz több szenvedést a vadnak, mint bármilyen szuper magnum kaliberből tett lövés. Már nem is emlékszem, Greg vagy Striker mesélte azt az esetet, amikor egy vadászíjász cimborájuk Dall-féle vadjuhot ejtett el a Brooks Range-ben. A kos szőréből készítettett magának ruhát, fejére kosszarvat illesztett, és napokon keresztül, méterről méterre közelítette meg az állatokat. Éjszakákon át sátor és hálósák nélkül aludt kint a hegyen, nem messze a kosoktól, csak néha tudott egy-egy energiaszeletet elrágcsálni. Emberi szagának elrejtése, a megfelelő szél keresése csaknem kudarcba fullasztotta vállalkozását. Az állatok végül valami távolról jött rokonnak tekinthették, mert olyan közel engedték magukhoz, ahonnan meg lehetett kockáztatni a lövést. Így is lett, és szép trófea dicséri az íjász elszántságát, felkészültségét és türelmét. Ezek a sportemberek minden tiszteletet

megérdemelnek.

A First Airnél poggyászaim feladása simán ment, nem is mérték meg a súlyát. Most már nagyon úgy néz ki, hogy Boudie-vel együtt ma Holmanba érünk.

Augusztus 25.
Victoria-sziget
Musk-ox Camp
Délutáni bejegyzés

Turbólégcsavaros géppel repülünk a sarkvidékre.

Ha a Brooks Range felé haladva tavak ezrei tárultak a kíváncsi szem elé, akkor itt szó szerint tízezres nagyságrendben tűnnek fel az állóvizek. Lent nem tudnék úgy kétszáz métert egyenes vonalban menni, hogy ne ütközzek vízfelületbe. Mindemellett igazán kiterjedt, nagy területű tavak a belátható földdarabon ritkán alakultak ki, talán néhány hektárt tesz ki a legnagyobb egybefüggő tó.

Kegyetlenség ilyen kicsi gépet ennyire messzire küldeni. Nem is bírja sokáig, Coppermine településén leszállunk a további repüléshez való erőgyűjtés céljából és üzemanyagot tölteni. Ennél a falucskánál elzártabb, magányosabb településsel még sosem találkoztam. Repülőtere kavicsos döngölt földút, a repülőtéri épület itt-ott hiányosan alátámasztott faházikó. Benne a mellékhelyiség az egyetlen közösségi intézmény, még a csokiautomata sem működik. Hogy az itt élő emberek mivel foglalják le magukat az év 365 napján, arra még csak ötletem sincsen. Szép dolog a nyugalom, de ez már sok a jóból. A gép is, mi is kifűjjük magunkat, repülünk tovább. Mindig csak északnak.

Elhagyjuk a kontinenst. Alattunk vízfelület kéklík a tiszta levegőben, rajta apró fehér pöttyök: az északi sarkkör jéghegyeinek maradványai hajókáznak dél felé, a biztos pusztulásuk irányába. A Jeges-tenger felett járunk. A pilóta egyre lejjebb engedi a gépet, kopár, kietlen szárazföld tűnik fel az alacsonyan repülő gépmadár alatt. Egyhangú, sivár vadságában szép a vidék, a látóhatár maga a végtelen. Ez az inuitok birodalma, a Viktória-sziget.

A különböző északi vadászexpedíciók leírásában rendszeresen keveredik az eszkimó és az inuit kifejezést, így magam sem tudtam, melyik néven illessem az őslakosokat. Lehet, hogy ez a kérdés nem tűnik fontosnak, de ha az ő földjükön vadászunk, akkor úgy vélem, a minimális tisztelet megkívánja, hogy legalább ismerjük a terület tulajdonosainak nevét. Nem voltam rest, és utánajártam a kérdésnek. Lawrence Kaplan, a fairbanksi Univesty of Alaska Óslakos Nyelvi Központ szakértője az alábbiakban foglalja össze a két elnevezés közti különbséget.

Az eszkimó kifejezést általánosan használják az egész világon az inuitok és a yupik megnevezésére, de ezt sok helyen becsmérlőnek tartják. Az elnevezés ugyanis nem az inuitoktól származik, és szó szerinti fordításban nyershús-evőt jelent. A nyelvészek azonban mostanában azt feltételezik, hogy az eszkimó elnevezés valódi eredete az ojibwa nyelvből származik, és hálózni a hócipőt jelentéssel bír. Az inuit jelentése emberek, és Kanada nagy részén használatos, nyelvüket pedig inuktituknak nevezik. Ennek ellenére sok alaskai használja továbbra is az eszkimó kifejezést, különösen hogy az inuit csak Észak-Alaszka inuitjaira használható.

Mindezek után úgy vélem, hogy a leghelyesebben akkor járunk el, ha megtudakoljuk, hogy az őslakosok saját magukat hogyan nevezik, és a továbbiakban ehhez tartjuk magunkat.

Holmanban, a Viktória-sziget legnagyobb inuit közösségének központjában száll le viharvert gépünk. A repülőtéren Boyd emberei fogadnak, akik egytől egyig a bennszülött közösség tagjai. Szélesen mosolyogva, nevemet látható jóakarattal kiejteni próbálva köszönt egy kis ember, Jack Akhiatak. Pézsmatulok-vadászatom vezetője, irányítóm, tanácsadóm és szárazdadám az előttem álló vadászat alatt. Rossz hírem lehet, mert mindjárt két embert is vezényeltek mellém: a másik inuit Isaac Inuktalik névre hallgat, és valamilyen kibogozhatatlan rokonsági szál fűzi Jackhez. A helyiek állítólag angolul beszélnek, de ez egy olyan angol, amiből én csak a legritkább esetben tudok egy-egy szót elcsípni és megérteni.

A taxi a városházára, vagy ehhez hasonló központi épületbe szállít minket. Itt lesz az adminisztráció, nyüzsögnek odabent a vadászok. Holman utcáit por és kavicsok borítják. A száraz időben minden ATV – ez az első számú közlekedési eszköz nyáron, autó alig van – hosszú, tömött porfelhőt húz maga után. Faházaival, kis utcáival, vágató terepmotorosaival egy vadnyugati városhoz hasonlítanám..., ha nem lennénk ilyen közel az Északi-sarkhoz. Az időjárás annyira jó, hogy kezdek gyanakodni. Rövid sarkvidéki tapasztalatom szerint a szép időnek ezen a szélességi körön nem lehet jó vége. Ebből baj lehet. Nagy a meleg, amit nem is értek, hiszen lényegesen északabbra vagyok most, mint Alaszkában voltam.

A városházán hosszas faxolgatások után megkapjuk a *tageket*, az elejteni remélt pénzmatulok szarvára húzandó alumíniumszalagot. A már megszokott nyögvenyelős indulás után – nem érti senki, hogyan lehet az, hogy én mindenféle járulékos költséget előre kifizettem – a vadászokat felpakolják az ATV-kre. Ezt az elnevezést egyébiránt itt senki nem használja ezekre a járgányokra. Van köztük Yamaha, Honda, Polaris, de mindegyiküket összefoglalóan és egyöntetűen hondának nevezik.

– Hozom a hondát! (És visszajön egy Yamahával.) Hasonlóan, mint a serpák Nepálban: náluk az edzőcipők neve adidas. Azt hiszem, ennél jobb marketing a világon nincsen.

Jackkel nagyon hamar összebarátkozunk. Azt olvastam egyszer, hogy az inuit zárkózott nép. A messziről jött ember előtt nem nyílik meg, csak saját népéből valóval beszélget. A munkáját elvégzi, de ennél többet fehér ember tőlük ne várjon.

Nos, ez egész egyszerűen nem igaz.

Ennél vidámabb, szellemesebb, közvetlenebb két emberrel régen találkoztam. Bár egymás nyelvét – és angolját – nem értjük, de folyamatosan derülünk egymás poénjain, kiváló a hangulat. Toporognak a vadászok az épület előtt, mindenki keresi saját vezetőjét, igyekszünk megtanulni a neveket. Minden vadász külön területre megy, nem zavarjuk egymást. Kisebb tanakodás alakul ki a guide-ok között, mert van a csapatban egy kövér amerikai is, akivel nehéz lesz hosszan cserkelni. Aztán csak kitalálják, hol lehet ATV-ről – elnézést: hondáról – pézsmatulkot löni...

A közlekedési szabályok a veszélyessége miatt Alaszkához hasonlóan Kanadában is tiltják azt, hogy két ember üljön egy hondára, de a szükség itt törvényt bont. A hátsó rakodórácsokra vaskos deszkát, arra sokrétegű szivacsot erősítettek, itt kell helyet foglalnom. Sárga táskából előhalászom a hátzsiszákot, átrámolok, a földön ülve bakancsot húzok és vadásznak öltözöm. Csak a feltétlenül szükséges felszereléssel és ruhával vágok neki a vadászatnak. Kevés a hely, meg kell fontolni, mit vigyünk magunkkal. Puskám viszont a Peli 1750-ben maradhat, és ez megnyugtató. Az outfitter által kiküldött tájékoztató szerint kellett volna hoznom magammal egy puha fegyvertokot, mert a repülőkön megkövetelt kemény toknak itt – úgymond – „nincs elég hely”. Én munkám okán a *stupid* ötletek terén eléggé tréningben vagyok, de ekkora hülyeséget igen régen hallottam. Mégis, ezt hogyan gondolták? Majd Budapestről indulva és utazgatva mindig feladok egy puha tokot a rengeteg repülőjára, plusz csomagként? Vagy behajtogatom egy bőröndbe, megtöltve ezzel annak kétharmadát? Esetleg felviszek egy fegyvertokot kézipoggyásznak és abban tartom a váltás ruhámat? De nem izgat a dolog, az inuitok okosabbak voltak, mint főnökeik, mégiscsak elfér a kemény tok.

Jack ide furikázik, majd oda furikázik bömbölő masináján, alig győzők hátul kapaszkodni. Itt is, ott is bemutat egy-két rokonnak, havernak, ismerősnek, nem is tudom sokáig követni ki-kicsoda. Végül a házánál kötünk ki, megtekintem a népes gyermekhadat, és nézem az utazásra való előkészületeket. Még ma terepre megyünk, nem éjszakázok Holmanban, ezzel is nyerünk egy kis időt.

Kint, a területen kell sátrat vernünk, mert egynapi hondázással nem garantálható a siker. A sok cókók és elmaradhatatlan tábori kiegészítő nem is fér fel a két hondára, szánt kötnek utánuk. Az, hogy most éppen nyár van, így hó az nincs, nem okoz gondot. Rákerül a kötél a vonóhorogra, Jack – aki saját megítélése szerint kiköpött mása Jack Sparrow-nak a Karib-tenger kalózaiból – vigyorogva tolja előre a gázkart és már repesztünk is. Csak úgy sikít a száraz, köves úton az utánunk sikló szánkó fémtalpa. Jó állapotú, simára döngölt kavicsos úton hagyjuk el Holmant. Jackkel előtte egyeztettem, hogy bizonytalannak érzett ülésem miatt lassan hajtson. Tisztáztuk azt is, ki mit ért az alatt, hogy lassú. Ennek megfelelően harminc és negyven kilométeres óránkénti sebességgel haladunk, élvezem a kilátást és azt, hogy megint vadászok. Időnként hátranézek a szánra, és a mögöttünk ponyyelésre kényszerülő Isaak hondájára.

Robogunk a sarkvidéki nyárban.

Sajnos csak tíz percet tart a királyhoz méltó élet, utána lekanyarodunk egy csapásra. Háromórás, lélekrázó hondázás következik. Úttalan utakon, teljesen elhagyott, kopár, fák nélküli területen visz minket a gép. Időnként ráállunk egy halvány nyomvonalra, de leginkább Jack szeme és emlékezete az irányadó. A GPS-en csak mosolyog, ő ezen a szigeten nőtt fel, olyan nincs, hogy ő ne tudja, hol vagyunk. Sárba süppedünk, dombra kapaszkodunk fel, sziklákon gázolunk át nehéz szánunkat vontatva, és főleg rázkódunk. Sokat. Bár a jármű rugói az extra terhelés miatt kissé puhábbak, még így sem egy leányálom. Nem is irigylem a kis inuitot, tudom én jól, milyen munka egy ilyen gépet vezetni. Isaak kolléga masinája, lévén csak hátsókerék-meghajtású, fel is fekszik az egyik mocsárban. Visszamegyünk a megfeneklett technikához, lekasztjuk róla a szánt, így bír csak kivergődni szorult helyzetéből. Háromszor is meg kell állnunk, hűteni kell a motorokat, túlterheltek a

III. fejezet: Viktória-sziget
28. oldal

hondák. Az egyik pihenő alkalmával fegyvertokot veszek észre a sok zsák között. Régi, műanyag agyazású Tikka T3 esőpuska, Jack fegyvere. .223 Remington kaliberhez csövezték.

Jack kedves mamájáé, az idős hölgy ezzel szokott vadászni járni, ha esetleg vadliba kell a lábosba. El is felejtettem mondani, hogy járművünk is a mamáé. Vagány öreg nénik élhetnek ezen a vidéken. Délután csak úgy gondolkodnak egyet, felpattannak a hondájukra, és vadásznak egy jót. Jack nemcsak madarászópuskának, hanem univerzális, mindenre jó *all round* fegyvernek tartja a Tikkát, szerinte ez a kaliber jegesmedvére is tökéletesen beválik. Lőtt is már hatot életében – az inuitokra más vadászati törvények vonatkoznak, mint a fehérekre –, bár azt nem ezzel a puskával, hanem a sajátjával. Az .222-es kaliberű. Jegesmedvére kissé gyengének tartotta, ezért tért át az erősebb lőszerre... A .300-as Winchester Magnum töltényt elborzadva nézegeti. Ilyen ágyút ő még sosem látott, de szerinte ez nem lehet jó kaliber. Túl nagy az átmérője, csak roncsolja a húst...

Hogy ezek a gépek hogy bírhatják ezt a brutális kiképzést, azt tényleg nem értem. Nincsen ennél komolyabb nyúzópróba. A gyáraknak ezt a terepet kellene teszt pályának használniuk.

Lassan haladunk, de azért előbb-utóbb, késő délutánra pézsmatulokgyanús területre érünk. Jack tízpercenként távcsövez, kémleli a végtelen pusztaságot. Egyelőre nem látom át, mi lesz a vadászati stratégia, mert itt semmiféle fedezék nincsen.

Musk-ox! – mutat előre Jack.

És tényleg, a végtelen távolban hat pici pötty mozog lassan előre! Több se kell Jacknek, megcélozzuk őket a járgánnyal és megindulunk. Toronyiránt, feljűk. Dombhajlat alá érünk, kis fedezéket jelent ez, de még közelebb akarunk menni a motorokkal. A távolság minimum másfél kilométer. Ahogy közelítünk, kicsit megugranak, nem érdemes hát tovább erőltetni, leszállunk. A málhákban és a szánokon való kutakodás kezdődik, mindenem el van még csomagolva. Mire előkotrom a fegyverkazetta kulcsát, megtalálom a lőszert, a fűlvédőt, és előhalászom a kamerát, valamint a fényképezőt a sok tábori felszerelés alól, negyed óra is eltelik. Senki nem sűrget, nyugodtan beszélgetve nézegetik, milyen puskával eredünk a tulkok nyomába.

Azt kell mondanom, hogy pézsmatulokra nehéz lehet igazán sportszerűen vadászni. Ha egyszer egy csordát észreveszel, akkor annak nincs menekvés. Nincs egy bokor, ami mögé elbújhatna, a térképről pedig nem tud leszaladni. Csak idő kérdése, mikor jutsz lövéshez.

Nekem ez az idő másfél órát jelentett.

A gépzaj a kelleténél jobban felbosszantotta a tulkokat, több enyhe földhullámon keresztülfutnak. Már-már azt hisszük, a következő kiemelkedésről észrevehetjük őket, de megint csak a kövek és a zuzmók néznek vissza ránk. Nem értem, miért és hova megyünk, miben reménykedünk, talán csak nem futva akarjuk utolérni a musk-ox csapatot?

Jack érti a dolgát.

Elmondja, hogy a tulok soha nem fut messzire. Pillanatnyi rémülete elmúltával legelni kezd, mert nincs más választása. Hogy egy ekkora testet eltartson a szegényes sarkvidéki táplálékon, csaknem folyamatosan ennie kell. Vezetőm ismeri a környező tavakat, azt is tudja, melyikhez fognak inni tégni. Továbbmegyünk a nyomokon, amelyek állítólag előttünk és alattunk vannak, bár én mohán, zuzmón, köveken és anyaföldön kívül nem látok semmit. Aztán csak utolérjük őket, bár vagy három kilométert megyünk utánuk. Lassan ballagnak a tó irányába, farukat mutatják. Az inuitok nem hoztak távcsövet, a gyors készülődésben az enyém is a szánon maradt, de vezetőim nem érzik ennek hiányát. Pillanatok alatt megállapodnak abban, melyik a valószínűleg lőhető példány. Szarvát az alkalmatlan pozíció miatt nem látjuk, de Jack a sötét szőrzetből, a nagy termetből és a darabos mozgásból idős, érett bikára következtet. Lekapom a vállamról a Blaser-t, nekik a lézert, csak úgy próbaképpen... 600 méter. Már nincsenek nagyon messze, és lassítanak is. De... egyszer csak hátrafordul az egyikük... szagot nem kaphatott, jó a szelünk... kémleli a látóhatárt. Megmerevedünk, guggolunk a fedetlen terepen. Nem lát mozgást a tulok, megnyugszik, majd csatlakozik társaihoz.

Tovább folyik a cserkelés, követjük a csapatot. Lopjuk a távolságot.

Állandóan fúj a szél, soha nem hagyja abba. Hangja a környezet állandó része, megszokott háttérzaj. Szél nélkül nincsen sarkvidék. Lehet hideg vagy enyhe az idő, süthet a nap vagy eshet az eső, de a szél mindig fújni fog. Kezdek már hozzászokni.

A tóparthoz érnek a tulok, de nem kezdenek rögtön az iváshoz. Nézelődnek egy sort, bambulnak a nagyvilágba. Már kevesebb mint háromszáz méterre vagyunk, ennél közelebb nem merünk menni.

Nekikészülődök a lövésnek, lehasalok.

A kamerát a kiszemelt tulokra irányítjuk, földből alig kiálló szikla lesz a támaszték. Még egy ellenőrzés és megkapom az engedélyt a lövésre.

Jól megnézem a célt, pont keresztben áll..., 285 méter.

Fölé! Csak úgy porzik a kő! Óriási hibázás!

Érthetetlen módon rontom el az elvéthetetlennek vélt célpontot! Harsány kommandókat hallatnak az inuitok, a csapat balra menekül, nincs idő tünődni a hibán... melyik lehet az enyém? Egyikük azt mondja, hogy a bal szélső, a másikuk, hogy a jobb szélső... de nem azért, mert nem tudják eldönteni, inkább az angol szavakat keverik a nagy izgalomban. Engem ez nem nyugtat meg, végre eldől, hogy a bal szélső az enyém, de már messze van nagyon...

Füttyent a Blaser!

Talál, gerinc környéke! Még egy lövés a megugró tulokra... ezzel lemaradtam, lágylövés. Ismétlek, célon vagyok... *elcsetten a töltény!*

Nincs több lőszer a tárban!

Reszkető kézzel rángatok ki két löszert a tusra húzott tartóból, berakom, célzás...

Na, ezt jól megkapta. Ezúttal végre elfekszik. Legalábbis Jack szerint, mert én olyan izgatott vagyok, hogy nem találok meg a céltávcsőben a testet, idegesen rángatom a fegyvert jobbra-balra.

Folyamatosan kérdezek, ők ötödször is türelmesen válaszolnak: *OK, it has down!* Végre felszabadulok, felállok, gratuláció!

Megvan a pézsmatulok! Az első pézsmatulok! Óriási öröm, veregetjük egymás vállát, nem is tudom, ki a legboldogabb hármunk közül.

Gyors igazítás a kamerán, közelítünk... húúú, mekkora ez az állat! Vastag, dús szőrét borzolja a szél... Jack ellenőrzi, hogy tényleg nem él már, megütögeti a szemgolyót, de nincsen reflex. Ha a gyapjas szőrzetet kézbe fogom, érzem a meleget. Mintha csak fűtőszálakat keverték volna a szőrszálak közé. A tulkoknak ilyen ruha kell ahhoz, hogy a téli mínusz ötven-hatvan fokot átvészeljék. Ameddig kiváló vezetőm a fej eltávolításához fog, én elgondolkozom ezen a rosszul sikerült lövésen.

Legkevésbé érhető és legkülönlegesebb hibázási sorozatom kedvenc hazai vadászterületemen, a Vértes lábánál fekvő Csákvár mellett történt.

Szokás szerint Robival, kitűnő hivatásos vadással mentünk ki a Nagy-tiszta Külső fedőnevű lesre. Robi cserkelt elől, majd a les megközelítésekor rövid kézmozdulatával jelezte, hogy a konda már kint van a szórón. Ez annál is szokatlanabb, mert az alkony még messze van, épelméjű disznók ilyenkor még általában a sűrűben bujdosnak.

Csákváron az a szokás, hogy a szezon végétől kezdődően egészen április 15-ig teljes vadászati tilalom van. Így kímélik a kocákat – amelyek elejtése egyébként is 50 ezer forintos büntetést von maga után az év nagy részében –, valamint a teljes nagyvad-állományt az intenzív téli vadásztatás végeztével. Ez a 6 hét elegendő volt ahhoz, hogy a disznók visszaszokjanak normál életvitelükhöz és nappal is mozogjanak.

Ahogy lopakodunk, settenkedünk, osonunk a les és a csemegéző konda felé, balról agancsverődéssel ijeszt ránk egy bak. Kémleljük a sűrűt, és tőlünk kevesebb, mint öt méterre látjuk meg az őzet. Kölcsönös patthelyzet alakul ki, meredten bámuljuk egymást, a helyzetre megoldási javaslata láthatólag egyik félnek sincsen. Elejtése nem követelne rendkívüli rátermettséget – legrosszabb esetben akár le is üthetném a puskatussal –, de egyrészt a tulajdonostól nem kaptam engedélyt bakra, másrészt a fiatal harcos még eléggé gyengécske agancsot visel, és végül mi a disznóra jöttünk.

És nem is szoktam bakokra 5 méterről lövöldözni.

Mozdulni nem merünk, mivel a disznók sincsenek messzebb 80 méternél és nem jönne jól egy riasztás. Attól tartottam, hogy talán a szezon végéig kell ott szobroznom kővé dermedve, míg végül Robi megelégedte a helyzetet és lassan mozdult. A bak megugrott, és ahogy az várható is volt, hangosan riasztott. Viszont a magát biztonságban érző kondát egyáltalán nem zavarta az őz figyelmeztetése.

Fél térdre ereszkedve, a céltávcsövön keresztül szemlélem a szórót, és közben igyekszem olyan lövési pozíciót találni, hogy a belógó fűszálak lehetőleg ne csapják szét vagy térítsék el a .30-06-os lőszerből kilőtt RWS Evo lövedéket már az első 20 méteren. Megvan a rés a fűszálak között, Robi kijelöli az elejthető süldőt, a többi már csak rajtam múlik.

A Remington 700-as XCR lövése után a közepes süldő rögtön felborul és helyben is marad, hurrá! Azért biztonság kedvéért még nézegetem egy kicsit a szátkereszt mögül, de ez most tényleg túlzott óvatosság. Felkapaszkodunk a lesre, és a következő perceket újonnan beszerzett GPS-em tanulmányozására fordítjuk.

Ennek a lesnek az a különlegessége, hogy rögtön két szóróra is rálátni. A közelebbi mintegy harminc, a távolabbi pedig legfeljebb hetven méterre lehet, így a vadászetika állandóan éber őrei még a magnum puskával felszerelt vitézeket sem róhatnák meg arra hivatkozva, hogy irreális messzeségből löni a vadat vadászhoz nem méltó cselekedet.

Ahogy tanakodunk, tűnődünk az új műszer talányos funkciói felett, a közelebbi szóróra kióvatoskodik két süldő. Pontosan egymás takarásában vannak, hibázni nehéz lenne, ezért lehetőséget látunk az „egy lövéssel kettőt” mutatvány újabb produkciójára. Ezúttal is sikerül, a két süldőt egyszerre dönti le az egy szál Evo, bár a biztonság kedvéért még kétszer ismétlek.

A vadászok egy része általában kétkedéssel fogadja a hasonló trükkös lövésekről szóló történeteket. Én általában mindent elhiszek, amit nekem mondanak, de az „egy lövéssel kettőt” című beszámolókat különösen. Úgy vélem, ha két süldő kijön egy szóróra és adunk nekik egy kis időt, akkor előbb-utóbb jó eséllyel olyan helyzetet vesznek fel, ami lehetőséget ad egy ilyen lövésre. Egyáltalán nem tartom valami különleges lövészeti bravúrnak, még csak sok szerencse sem kell hozzá. Nekem néhány hónap alatt kétszer is volt lehetőségem egy lövedékkel két vadat zsákmányolni. Teljesen biztos vagyok abban, hogy a .300 Winchester Magnumból vagy a .30-06-os puskából kilőtt Evo lövedék alkalmas erre a feladatra, legalábbis 100 méteren belül és süldők esetén. Arra azonban már nem mernék megesküdni, hogy ez a megoldás maradéktalanul megfelel a vadászetika követelményeinek és a sportszerűségnek... már ha vadászattal kapcsolatosan egyáltalán használható ez utóbbi kifejezés. Úgy vélem, a vadászetika legfontosabb szabálya az, hogy kevés szenvedést okozva ejtsük el a vadat. Ha ismerjük saját és fegyverünk képességeit annyira, hogy nyugodtan engedjük el a lövedéket, és a disznók helyzetét is képesek vagyunk jól megítélni, akkor én nem tartom az ilyen lövést etikátlannak.

Különösen nem a mostanában szokásos vadkárrol szóló számlák ismeretében.

Gondot csak az okozhat, ha saját képességeinket túlbecsüljük... ami pár perc múlva sajnos velem is előfordult.

Örültünk a sikeres lövésnek és az eredményes vadásznaphoz, ami azonban még nem ért véget. Az eddig leadott négy lövés dacára egy rozszant róka sompolyog ki a két süldő mellé.

– Ezt lödd meg! – leheli Robi, és már dörren is a „Fehércsövű”.

Fölé. Nem sokkal, de fölé.

Nézem a fegyvert, az eget, a Robit, majd megint a fegyvert, és nem értem. Hogy lehettem képes ezt elhibázni? Ennél sokkal kisebb célpontokat simán borítok sokkal, de sokkal nagyobb távolságból. Egy rókát 30 méterről elhibázni... azért ez mégis csak túlzás. Gyors eszmecsere, Robi sem érti, próbál vigasztalni, de nincs könnyű dolga. Ekkor minden várakozásunk és a józan ész ellenére a távolabbi lesnél felbukkan láthatólag ugyanaz a róka.

– Na, most! – Robi a jelek szerint még mindig bízik bennem.

Bumm. Mellé.

Robi röhög.

Olyan dühös lettem, hogy fákat borogattam. Felállok a lesen, halkán káromkodok egyet, szidom a puskát, a rókát, az időt és mindent. Robi egy ideig türelmesen hallgatja a monológomat az állítólagosan elállítódott távcsőről és a meglehetősen ködös előadásomat egy közeli célpontra való tüzelés ballisztikai és röppálya-sajátosságairól, majd halkán megszólal:

– Visszajött! Ez nem normális.

Lenézek a távolabbi szóróra és a róka – aki az Őrült Róka néven vonul be a csákvári vadásztörténetek hősei közé – valóban ott támoltyog az elsőként elejtett süldő mellett.

Oké.

Most nyugi.

Pontosan kell célozni, figyelni az elsütésre, és kész. Ennyi egy jó lövés. Már számtalanszor megcsináltam. Mennie kell. Csak ne dobogna így a szívem. Meg ne rángatózna a kezem idegességemben. Ezen nem tudok segíteni, ennél több ponton már nem lehet egy puskát feltámasztani. Legközelebb hozok egy satut magammal, és abba fogatom a puskát.

Nagyon precízen célzok. Úgy sütöm el a fegyvert, hogy azt filmezni kellett volna.

Simán elhibázom. A róka kissé felháborodva és riadtan menekül.

Most már belőlem is kitör a röhögés, ilyen tényleg nincsen. Lassan a lőszerem is elfogy, mert ha a vadász lesre készül, általában nem szokott komplett hadtápvonalat kiépíteni a lőszerutánpótlás biztosítására.

Kimondottan oldott hangulatban beszélgetek Robival, ez a szerencsétlen róka valószínűleg tényleg értelmileg zavart lehet. Végső elkeseredésében választotta a halált, és én nem tudok neki segíteni. A lövések ott voltak mellette, az első ráadásul egy akkora darab földet szakított ki, mintha gránát robbant volna mellette. Mégis visszajön, többször is egymás után.

Robi nem is válaszol, csak előremutat.

Az Őrült Róka megint visszajött!

Ez hülye.

Úgy látszik, nem hagyja annyiban a dolgot, nagyon eltökélt lehet.

Ismét erőt vesz rajtam a röhögés, de legalább segít nyugtatni megcsipkedett idegrendszeremet. Különösebb célzatás nélkül odadurrantok. Szegény Őrült – kimondottan megkedveltem – összerogy. Hajszálpontos váll-lap lövés.

Sokszor és sokan elmondták már, hogy a lövészet nagyjából lélektani kérdés, és ennél meggyőzőbb bizonyítékot nekem senki ne mutasson. Ez volt egyébiránt eddig a legeredményesebb vadászatom egy lesről. Négy vadnál többet sosem lőttem egy ültő helyemben, hármat is csak egyszer.

A lövészet tréningek nemcsak abban segítenek, hogy kevesebbet hibázzak, sebezsek – és így jobb vadász legyek –, hanem abban is, hogy egy rossz lövés után rájöjjenek a hiba okára. Ha ez sikerül, akkor már tényleg csak rajtam múlik az, hogy többször azt ne kövessem el. A pénzmatulokra való lövést tizedmásodpercenként gondoltam végig, igyekezve emlékezetembe idézni lelkiállapotomat is. Nem voltam különösebben ideges. Egészséges vadászlázam volt, de egyszer egy öreg és bölcs vadász azt mondta nekem, hogy ha már nincsen vadászlázam, akkor és ott fejezzem be a vadászatot, mert az onnantól kezdve már nem vadászat, hanem célbalövöldözés. Közel sem voltam olyan izgatott, mint a Dall-juh elejtésénél, ami negyed ekkora állat és 330 méterre volt.

Rossz volt a feltámasztás.

Ez lehetett a gond. Ostoba módon a bal kézfejemet támasztottam meg a sziklán ahelyett, hogy levettem volna a dzsekimet, és arra fektettem volna fel a fegyvert. A legalapvetőbb hiba. Akik lövészetre járnak, az első foglalkozáson tanulják meg a helyes feltámasztás lehetőségeit. Ezt megérdemeltem. Még jó, hogy hibáztam, és nem sebeztem. A pontos lövést az is nehezíthette, hogy nem hajtottam fel a távcsőre húzott, átlátszó védőkupakot. Ebből indulásom előtt még kettő volt, de a hátsót elvesztettem, miközben a bozóttal birkóztam a Brooks Range-ban. Aki használ ilyen védőkupakot, az tapasztalhatta, hogy a távcső objektívjének fényáteresztő képességét jelentősen csökkenti, különösen szürkületben vehető észre a különbség. Igen valószínű, hogy a képet – így a találati pontot – is eltolja, mert az biztos, hogy egy egyszerű plexilap nem úgy és olyan módon engedi át a fényt, mint egy eredeti Zeiss-optika. Hogy ez a torzítás okozhat-e ekkora hibázást 285 méteren, azt nem tudnám megmondani. Ezt meg kell kérdeznem a mesterlövészeketől, ők bizonyosan tudják a választ. A profi lövészt többek között az különbözteti meg az amatőrtől, hogy ha hibázik is, utána azonnal képes javítani. Nem mereng túl sokat a hibán, hanem ismétel és másodszorra talál. Nem szabad engednem, hogy egy hibázás után szétessek, és ez akadályozzon a további pontos lövésekben.

Jack közben végez a fej leválasztásával. A húst és a bőrt itt hagyjuk, az inuitok nem tudnak vele mit kezdeni. Isaac is megérkezik az egyik hondával, felpakolnak, együtt mennek vissza a másik gépért. Én egyedül maradok a sarkvidéki tundrán.

Fúj a szél, csökken a hőmérséklet, lassan lemegy a nap a Viktória-sziget felett.

Nem tudnám megszokni ezt a szigetet. Hiányozna az igazi nyár. Hiányoznának a tavaszi erdők, az őszi avarillat, a nyári meleg záporok és a villámlás.

Nem lenne belőlem jó inuit. Nem hiszem, hogy a civilizáció kényelme, a Coca-Cola, a McDonald's és a multiplex mozi nélkül tudnék itt élni. Nem szeretném nélkülözni a jól felszerelt edzőtermet, az éttermeket, a sörözéseket és a kőből épült házakat. Ők itt teljesen más értékrend szerinti életet élnek. Nekik nincsen szükségük mindarra, amit az imént leírtam. Nincs szükségük nagy tettekre ahhoz, hogy boldogok legyenek. Az aznapi vadászat vagy horgászat sikere, gyermekük fejlődése, a közösség ereje adja életük örömét és értelmét. Két, térben, értékrendben és gondolkodásmódban távoli világban élünk, de a vadászat összeköt bennünket.

Visszaérkezik két vezetőm. Lassan este tíz van, ideje táborhelyet keresni. Tó mellé kell sátrat vernünk, kell az ivóvíz. Nem hiszem, hogy problémát okozna. Itt annyi a tó, hogy nehéz lenne szomjan halni. Tó tó hátán. Egyik partján megállunk, vize fenéig átlátszó és kéken csillog benne az alkonyat. Elkezdik kirakodni a málhát. Kissé meglepődöm, amikor kiderül, hogy mindhárman egy sátorban fogunk lakni. Ráadásul éjjeli menedékünk nem különösebben bizalomkeltő alkotmány. Egyszerű zsákvászonból készült, pár évtizeddel ezelőtt. Fehér ponyváját megszámlálhatatlanul sok, meghatározhatatlan színű folt tarkítja, vázát néhány repedezett faléc adja. Pontosan bemérik a szél irányát, annak háttal áll a sátor. Minden mozdulatukon látszik a szakértelem, jól együtt dolgoznak. Közben folyamatosan viccelődnek, és előttem sosem beszélnek anyanyelvükön. Velük született tapintat jellemzi minden lépésüket. Szél felőli oldalon néhány utólag ráhelyezett, lyukacsos, öreg műanyag takaróponyva erősíti a sátor falát. A zsinórokat nem lehet lecövekelni, köves a talaj. A hondákat, a benzines kannákat és a szánokat használják rögzítési pontnak. A sátonak nincsen alja. Alulra egy réteg szőrös karibubőr kerül. Főlé jön két vastag és széles matrac. A harmadik fekhelynek már nem jut derékalj, ez a rész újabb bőroket kap. Kissé aggódom, a Brooks Range-ban nem volt elég meleg a hálózszakom. Jack megnyugtat, hogy a sátorban meleg lesz, és én alszom közepem... ott a legmelegebb. A sátor ponyvája alatt kötél feszül. A meleg felfele áramlik, ezért ide akasztjuk a száradnivalót. Ők a bakancsok bélését és két pár zoknit aggatnak fel... bizony, meglehetősen vastag a levegő. Nagyon hűvös lett az idő, erősödik a szél. Egyikük ősoleg, múzeumba való Coleman benzines főzőt vesz elő, feltankolja az egyik kannából, és a sátorba viszi. Az egyik égőfejhez benzinégőt csatlakoztat, a másikat – sátor ide vagy oda – meggyújtja, ezzel fűt. Nyílt láng sátorban... ez nem az, ahogy azt a hegymászók tanulták. Tartok a benzin égéstermékétől is, fel ne forduljunk holnapra! Csak mosolyognak és megnyugtatnak, hogy meg fogjuk élni a reggelt. Mire zsákomat előkaparom a szán mélyéről, vidáman ég bent a fényes benzinlámpa. Bemerészkedek. Olyan otthonos meleg fogad, hogy minden fenntartásom semmivé válik. Teszünk-veszünk bent, és a nyelvi nehézségek ellenére jól beszélgetek ezzel a két nagyszerű emberrel. Nem főznek vacsorát, néhány keksz elegendő nekünk, egyikünk sem igazán éhes. Befekszem a hálózszakba és leírom az utolsó sorokat.

Hamarosan aludni térünk.
A három vadász.
Két inuit és köztük egy magyar.

Augusztus 26.

Holman

Artic Inn Hotel

1-es szoba

Nem is emlékszem, mikor aludtam ilyen mélyen és jól, mint az inuit sátorban. Alig bírtam felébredni. A jóleső meleg, a vastag matrac, alatta a jól szigetelő karibubőr és hármunk közti összhang garantálta a nyugodt alvást. Na meg az, hogy senki nem horkolt. Nyolc óra is elmúlt, mire nagy nehezen kikászálódtam a hálósákból. Isaak már a reggelin munkálkodik, az öreg Colemant végre eredeti funkciójára használja, főzéshez készül. Kerülgetjük egymást a szűk helyen, ez már önmagában kifogyhatatlan poénforrást biztosít örökké jókedvű vendéglátóimnak. Én videózgatok a sátorban, egyáltalán nem zavarja őket, bohóckodunk a kamera előtt. Jack rádión teremt kapcsolatot a többi vadással. Folyik a betakarítás, ez a főszezon, esnek a tulkok szép számmal. Az antenna nem más, mint egy legalább húszméteres sodrony, amit kifeszítenek a sátor felett. Változtatják a szögét, így találják meg az optimális beállítást. Az idő kiváló, sehol egy felhő. A szél megint fúj, de hát ez a tundra többször leírt sajátossága, szélcsend itt soha nincs, csak a jól szigetelt sátorban. Éppen elhatározom magamat, hogy nemcsak kinézegetek a meleg sátorból, de el is hagyom azt, amikor Jack szól be:

– Musk-ox!

Itt vannak a tulkok, mindjárt a sátrunk mellett!

Beleugrok a bakancsomba, a távcsöveget keresem, aztán rájövök, hogy azt még kicsomagolni sem volt időm, valahol a szánon kallódik. Így inkább a kamerával közelítek rá a hatszáz méterre legelésző állatokra. Ugyanazt a tavat választották reggeli itatóhelyül, ami mellett a mi táborunk is épült. Nagy az izgalom, de ez csak rám igaz. Isaakék csak mosolyognak, nyugodtak, kérdezik, előbb vadászni vagy reggelizni volna-e inkább kedvem? Micsoda kérdés, persze, hogy vadászunk! Leállítják a főzőt, előhalászom a puskát, indulás! Jack már kiszúrta a legerősebb bikát, de mire odaérnénk, a csorda kereket old. Eltűnnek a tundra végtelenjében. Mi azért csak megyünk utánuk, már nem kérdezem, miért, mert tudom már, hogy meg fognak állni.

És ha megállnak, mi ott leszünk.

Időnként lelassítunk, mert széthúzódik a csorda, mi pedig azt szeretnénk, ha együtt lennének. Könnyebb így őket összehasonlítani. A hátvédjük időnként hátranéz, ilyenkor – mint a jó katonák – hasra vágjuk magunkat. Köves, kellemetlen terepen folyik az üldözés. Beállok Isaak mögé, úgy látom, ő ismeri jobban a vadak mozgását, tegnap is ő volt az élen. Egyik földhullámot a másik után hagyjuk el, már vagy három kilométerre távolodtunk a tábortól.

A tulkok többször kerülnek látótávolságon belülre, hogy aztán megint eltűnjenek.

Végre beérjük őket.

A legerősebbnek vélt bika a farát mutatja, mustrálgatjuk a többit. Aztán keresztbe fordul a vezér, dús szőrzetét a tundra szele szaggaftja. Az inuitok egyetértenek abban, hogy ez a legjobb választás, és jóváhagyják a lövést. Sziklás a terep, de nem könnyű olyan követ találni, ami megfelelne lőállás gyanánt. Előremegyünk vagy húsz métert – itt nem kell hason kúszni, mint Brooks Range-ban – ameddig alkalmas helyet találok. Nekihasalok, a céltávcsövön keresztül a sok kő között és felett elnézve éppen hogy látom a célfelületet, annak is inkább a felső részét. Lézert neki... 232 méter, ideális távolság. Most már aztán alaposan nekikészülök, leveszem könnyű dzsekimet, a puská alá teszem, és tovább szemlélem a tulkot. Szügyét mutatja megint, felénk tekint, de nem észlel minket. Hosszú-hosszú másodpercekig nézzük egymást, mire fordul egyet, és keresztbe áll.

Nincs értelme tovább várni.

A lövésre a tulok tűzberogy, az inuitok harsány örömkialtásai közepette. Én semmit nem látok, mert ahogy elesik, eltűnik a látóteremből. Célon maradok, a céltávcsővel pásztázom a rálövés helyét, de nem látok mozgást. Nagyon sóhajtok, sikerült kiköszörölnöm a tegnapi csorbát.

Megvan a második!

Felállok, együtt örülök Isaakékkal. Rikoltozásunkat talán még a távolban futó pézsmatulkok is hallják. Odalopakodunk, kamera a kézben. Van még benne élet. Jack ismét megütögeti a szemgolyót, bizony működik még a reflex. Nekem sehogy sem tetszik a dolog, de az inuitok szerint nincsen szükség kegyelemlövésre. Várom egy percet, de a tulok még mindig él. Ez így nem mehet tovább, ez a „várjunk, majd csak elpusztul” mentalitás tőlem nagyon távol van. Ők ilyen esetben nem szoktak még egy lövést leadni. Általában egyetlen lövéssel hoznak terítékre minden vadat, mert télen az összes kinyerhető húsról szükségük van. Nem engedhetik meg maguknak, hogy egy plusz lövés miatt – egy nagy természetű vad esetén – esetleg több kiló húst is elveszítsenek.

Odahívom Jacket, és – hogy a dolognak éle azért ne legyen – odaadom neki a fegyveremet, próbálja ki bátran! Régóta ajánlgatom neki, de mindig csak a fejét rázza, hogy túl erős neki ez a fegyver. Most leguggol, megmarkolja a puskát, ami csaknem akkora, mint ő maga. Az R93-nál megszokott módon, egy mozdulattal húzom fel és biztosítom ki a puskát, letekerem a 12-szeres nagyítást, és szólok a kis inuitnak, hogy ne hajoljon olyan közel a távcsőhöz, ez nem .223-as. Jól belenéz az optikába, kommentálja Isaaknak, mit lát, majd meghúzza az érzékeny elsütőbillentyűt... és hátratántorodik. Attól félek, beesik a kövek közé, de aztán csak visszanyeri az egyensúlyát. Túl szűk guggolást választott, ingatag helyzetéből kibillentti a fegyver visszarúgó ereje, de szerencsére a céltávcső nem csapta meg a homlokát. El is teszi a hüvelyt, büszkén mutogatja Isaaknak.

A reggeli kapkodásban a táborban hagytam a GPS készüléket és a fényképezőt úgyszintén.

A kamerával készítek néhány állóképet, de hát ez olyan is lesz. A lényeg, hogy a video megvan, a többit pedig majd elmesélem.

Visszanézem a kamerán, szépen látszik a lövés, végre van filmem egy elejtésemről! Jack profi módon kezelte a készüléket. A fej leválasztása után együtt indulunk haza, az állat minden részét itt hagyjuk. A sátorban Isaak nekilát a reggelinek, ami egyben ebéd is, mivel egy kicsit elhúzódtott az idő. A tojást még otthon összekeverték, ide fagyott állapotban, zacskóban hozták – érdekes, praktikus módja a tojás szállításának. Mostanra felengedett, nagy adag rántotta és sült szalonna készül, hozzá megpirított konzerv vagdalthús. Utána még két adag gyümölcskonzervet is bevágok, annyira megjött az étvágyam a nagy vadászatban. A legkiválóbb hangulatú reggeli/ebéd volt, amire csak emlékszem.

Folyamatosan tréfálkoznak ezek az inuitok, szemük ravaszul csillog, és tele vannak önzetlen jóindulattal. Nem lehet őket nem szeretni. Úgy járnak a vendég kedvében, hogy közben megőrzik méltóságukat, és az eredményes vadászat után legalább annyira és olyan őszintén örülnek, mint a hozzájuk érkező idegen.

Lassan összepakolunk.

El kell hagynunk ezt a tábort. Eddig itt éreztem magam a legjobban, soha olyan jól alvás és reggeli nem esett, mint Jackékkal. A két tulok megvan, nem maradunk tovább a területen, visszamegyünk Holmanba. Lassan, nem kapkodva bontják a sátrat és a tábort – semmivel nem sietnek –, én pedig búcsúzóan a tájtól. Indulás előtt Isaac elmegy az egyik hondával az otthagytott szarvért, amíg mi a szánokkal foglalatoskodunk. A húst ezúttal is sorsára hagyják, nincs rá szükségük. Jack nagyon ért a csomókhoz, olyan erősen kötöz le mindent, hogy elveszteni semmit nem fogunk.

Pontosan saját nyomainkon indulunk vissza. Elhagyunk egy roncsot, idefelé is láttam. Jack szerint régi motoros szán lehet, legalább harminc vagy negyven éve áll azon a helyen. Ott romlott el, megjavítani nem lehet, hát otthagya egykori tulajdonosa.

Hosszú az út hazafelé, fárasztó a bakon ülni. Mire végre a döngölt kavicsútra érünk, már kezd elegendő lenni a hondázásból. Vastagon fed minket az út pora, mikorra beérünk Holmanba. Egyből a település egyetlen szállodájába megyünk, ahol az egyes számú szobát kapom. Többszöri nekirugaszkodás után sikeresen csatlakozom a WiFi-re – közben cégünk programozóira gondolok, akik felkészítettek az ilyen helyzetekre, és alaposan elmagyarázták, hogyan kell helyreállítani egy rosszul működő internetkapcsolatot –, és megírom az illetékeseknek a sikeres vadászatot. Vacsoraidő után érkezem, de Jack előkerít egy alkalmazottat, aki beenged a konyhába. Nagy adag karibuhúst találok a hűtőben, kanyarítok is mindjárt egy lapaj szeletet.

Augusztus 27.

Yellowknife,

Chateau Nova Hotel

211-es szoba

Különös dolog – hobbi? sport? szenvedély? – ez a vadászat.

Olyan erős kapcsolatot képes építeni két teljesen különböző, más kultúrából érkező ember közé, mint talán semmi más a világon. Kevesebb, mint negyvennyolc órája ismerem ezt a két derék inuitot, és már most tudom, hogy sosem fogom elfelejteni őket.

Vidám mosolyuk, örökös viccelődésük, a táborban töltött egyetlen éjszaka, sikeres lövésem utáni örömkialtásaik mindörökre emlékezetembe vésődtek. Már ezért a másfél napért is megérte az egész út. Öröm volt megismerni ezt a két boldog, kiegyensúlyozott és barátságos őslakost, e föld igazi urait és ismerőit.

Boyd a ma reggeli mailben arra kér, hogy ahogy csak lehet, hagyjam el Holmant, és térjek vissza Yellowknife-ba. Holnap már vinnének is karibuvadászatra. Ez pedig azt jelenti, hogy el kell búcsúznom kedvenc vezetőimtől. Szomorú is vagyok emiatt, és még csak az sem vigasztal, hogy ők sem vidámak. Az örökös tréfálgatás ma reggel kicsit erőltetettebb, mint az elmúlt másfél napban volt. Saját házuk van Holmanban, mégis ide jönnek reggelizni a szállodába. Kifogyhatatlan jókedvvel tárgyaljuk át újra és újra az elmúlt két vadászatot. Harsányan nevetünk sokadszor is ugyanazon a viccen, Jack pedig még felvezet pár, eddig nem látott rokont és gyereket. Utána visszavonulok holmimat összekészíteni, Jack pedig intézkedik, hogy a fél kettőkor induló gépen legyen helyem. Még tíz perce sem vagyok egyedül, amikor Isaak kopogtat az ajtón. Együtt nézzük a vetélkedőt a tévében, közben beszélgetünk. Ő maga tizennégy vagy tizenöt jegesmedvét lőtt már – nem emlékszik a pontos számra –, mindegyiket .222-es puskával. Teljesen elégedett vele, nem akar erősebbre váltani, hiszen ő többnyire negyven méteren belülről adja le a lövést. Amikor afelől érdeklődöm, hogy nem fél-e ilyen közel menni a ragadozóhoz kicsiny puskájával, határozottan megrázza a fejét. A félelem – mondja – csak egy olyan dolog, ami az ember fejében keletkezik. Ki kell kapcsolni, nem kell vele foglalkozni. A lövésre kell figyelni, akkor nincs félelem. Íme, egy inuit vadász bölcsessége. Olyan bölcsesség ez, ami mögött évezredek vadászati tapasztalata áll.

Az itteni gyermekeket kiskoruktól fogva a vadászatra nevelik. Nem ismerik a ballisztikai fogalmakat, de egytől egyig kiváló lövészek. Puskájukkal előbb tanulnak meg löni, mint írni-olvasni az iskolában. Nem a könyvekből szerzik a tudást, hanem apjuktól és nagyapjuktól. A vadászat útján szerzett hús éves élelmezésük alapja. Boltban itt senki sem vesz húst, szalonnát is csak ritkán. Hentesüzletet nem is érdemes Holmanban nyitni. Isaak nem járt még külföldön, pedig elmúlt már negyvenhét éves. Nem is igen vágyik sehova. Egy távoli rokon volt egyszer egy messzi-messzi déli országban – a nevére már nem emlékszik – de ő is hazajött hamarosan. Azt mesélte, hogy a fehérek belementek az óceánba, így ő is utánuk ment. Vize viszont olyan szokatlanul meleg volt, mintha forrásban lévő vízben állna. A levegő pedig egyszerűen elviselhetetlenül meleg azon a tájon. Isaak nem tudja, milyen lehet a 35 Celsius-fok, de nem is szeretné kipróbálni. Ezt a vidéket, ezt az időjárást szereti, az övéi között érzi jól magát. Ez a hazája. Ide tartozik.

Bár ez már igazán nem volna feladatuk, felülök Jack hondájára, kivisz a repülőtérré. Jön a következő csoport, eléjük kell mennie. Hárman együtt várjuk a gépet, rajta a zöldfülű tulokvadászokat.

Két napja még magam is az voltam, de mintha hetekkel ezelőtt érkeztem volna. Sokan azt tartják, hogy az idő akkor múlik gyorsan, ha intenzív az élmény és a program, és akkor válik lassúvá, ha nincs mit tenni, csak unatkozni lehet. Nos, én ennek éppen ellenkezőjét tapasztalom. Otthon, a munkahelyemen hétfőn kezdődik a meló. Mire elolvasom a maileket, és egyáltalán valami értelmes dolgot tudnék végezni, már kedd van. A szerda úgy múlik el, hogy észre sem veszem, csütörtökön pedig igyekszem úgy irányítani az eseményeket, hogy péntekre ne maradjon semmi. Mire felocsúdok, itt a hétvége. Így múlik el egyik hét a másik után, egyik év a másik után.

Ezzel szemben most nézem megbízható FORTIS úrhajós kronográfom dátummutatóját, és látom, hogy augusztus 27. van. Augusztus huszonhetedike! Alig több mint egy hónapja indultam otthonról? Mintha évekkkel ezelőtt lett volna. Már nem is emlékszem a cég ügyeire, mintha egy másik bolygón lennék. Szédületes, mennyi minden történt velem ez alatt az egy hónap alatt! Ennyi élmény egy éltre is elég lenne. Én pedig még nem tartok utam felénél sem. Vadászataim döntő része még előttem van. Kiszállnak a gépből a vadászok, mi elkezdünk cihelődni. Jack természetesen ismeri a First Air helyi emberét, ő is egy távoli rokon, nem kell felárat fizetnem azért, hogy korábbra tettem a jegyet. Nehezen búcsúzunk. Háromszor is kezet szorítunk. Eddig mindenkinek megígértem, hogy írni fogok hazatérésem után, de biztos vagyok abban, hogy nekik tényleg küldök levelet.

Felszáll a gép, és az inuitok a kis váróteremben maradnak.

Yellowknife felé repülve ismét leszállunk a nyugalmáról híres Coppermint településén. Sok izgalom most sincs, egy gyönyörű fekete labradorral játszadózom. A repülésirányító hölgyé, szabad bejárása van mindenhova. Önérzetes inuit kutya, csak az ősi nyelven ért, angolra nem figyel. Yellowknife-ban már rutinosan sétálok keresztül a várakozó taxihadon, és megyek a szálloda ingyenes kisbuszához. Alighogy szobámba érek, cseng a telefon.

Frank Cole az, a Cabela'stól. Írt levelet Boydnek, hogy felejtse el ezt a „csak egy karibut lőhetek” elméletét, mert én bizony kettőre váltottam engedélyt. Holnap ismét Carlos vesz fel a szállodában. Frank tanácsa szerint azért reggel neki ismét jeleznem kell, hogy fűgén kerítsen valahonnan még egy kilövési engedélyt. Frank és Jenn kinyomozta ezt az ominózus repülőjegyesetet is. Bizony, ők hibáztak. A rengeteg jegy foglalása közben ez az egy valahogy kimaradt. Átnézték az összes nekem küldött számlát, pénzügyi összefoglalót, miegymást – nem lehetett egy rövid olvasmány –, de nem lelték annak nyomát, hogy ezt a jegyet velem kifizették volna. Sajnálják nagyon a kellemetlenséget,

III. fejezet: Viktória-sziget
44. oldal

én pedig – az általános szomorúságot enyhítendő – felajánlom, hogy kifizetem ezt a jegyet is.

A szállodában sincs nagy változás, semmi nem működik. A jakuzzi ismeretlen hibája miatt csak hideg vizet ad, abba nem vágyom. Viszont azt sikerül kieszközölnöm, hogy a szaunát felfűtsék. Nem is szauna ez – gőzfürdő! A legkomolyabban fontolóra veszem, hogy ott töltöm az éjszakát, de erről a recepciós hölgy sikerrel beszél le.

Holnap tehát ismét karibuvadászat.